

Jaar **2012**
Afdeling **2**
Vergaderdatum **14 maart 2012**
Publicatiedatum **28 maart 2012**

Avondzitting op woensdag 14 maart 2012

Voorzitter: mr. Van der Laan, *burgemeester*, alsmede het raadslid mevrouw Ornstein, *plaatsvervangend voorzitter*.

Raadsgriffier: mevr. mr. M. Pe.

Verslaglegging: de heer Seelen (Notuleerservice Nederland).

Voorzitter: burgemeester Van der Laan

De **VOORZITTER** heropent om 19.35 uur de 's middags geschorste vergadering.

De **VOORZITTER**: Ik zal u eerst de resterende spreektijden voorlezen. De Partij van de Arbeid heeft nog ruim 35 minuten, de VVD heeft nog 15 minuten en 30 seconden, GroenLinks heeft nog 23 minuten, D66 nog ruim 18 minuten, de SP ruim 10 minuten, het CDA 11 minuten, Red Amsterdam 19 minuten, de Partij voor de Dieren is niet aanwezig en beschikt nog over haar volledige spreektijd, Trots heeft 24 minuten en 30 seconden en het college heeft nog 27 minuten.

14

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders tot kennisnemen van de rapportage uitvoering invulling social return 2011 (Gemeenteblad afd.1, nr. 98)

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Van der Pligt.

Mevrouw **VAN DER PLIGT**: De derde rapportage van de social-returnverplichtingen. Er is heel veel gebeurd in de jaren sinds 2008. Het Bureau Social Return heeft daarvoor heel veel inspanningen geleverd en heeft heel hard gewerkt. Dank daarvoor. Het is ook duidelijk dat er nog veel moet gebeuren. Het is een zichzelf voortdurend bijsturend proces, want het is een nieuwe tak van sport. Dat is begrijpelijk. Dat geldt niet voor het feit dat wij zomaar ineens de voorwaarden veranderen. In 2010 heeft de SP samen met de PvdA, GroenLinks en D66 een motie ingediend waarin heel duidelijk stond dat wij onder de invulling van sociale voorwaarden betaalde banen verstonden of in elk geval banen, stageplaatsen of leerwerkervaringsplaatsen waar werkgevers geen voordeel van zouden hebben. Helaas zien we dat in deze rapportage opnieuw de participatieplaatsen staan. Ze staan heel expliciet genoemd. De boeteclausules voor bedrijven die zich niet aan de regels houden, zullen we nog invullen. Dat lijkt ons een heel goede zaak.

De SP heeft bezwaar tegen het verschijnen van optie 3. Dit is een nieuwe optie voor bedrijven die de gevraagde invulling niet kunnen leveren. Dat is begrijpelijk, want zeker in een tijd van recessie zijn er soms niet zomaar banen ter beschikking. Wij zien daar echter een nieuw speelveld voor zogeheten intermediairs, ofwel commerciële re-integratiebureaus die, nadat ze geen mogelijkheden meer hebben om geld te verdienen met re-integratietrajecten in Amsterdam, nu een nieuw speelveld hebben gevonden: het aanbieden van hun diensten aan bedrijven om daarvoor mensen te werven om de sociale voorwaarden in te vullen. Mensen die gedurende een jaar worden aangenomen in een detachingsconstructie en vervolgens weer op straat belanden. Dat is volgens ons niet de invulling die sociale voorwaarden in het bestek zou moeten hebben. Wij hebben onder meer vragen gesteld over Tornado, een van die bedrijven waar wij niet blij mee waren. Wij vinden dat de Dienst Werk en Inkomen en het UWV de intermediairs zouden moeten zijn. Vooral als we zien dat in de nieuwste voorstellen 200 mensen van Pantar overkomen die mensen naar werk toe moeten bemiddelen, dan zijn er genoeg mensen beschikbaar die dat werk kunnen doen. Wij willen dat niet overlaten aan commerciële re-integratiebureaus. Daarom dienen wij daartoe een motie in.

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende motie is ingekomen:

38° Motie van het raadslid Van der Pligt inzake de rapportage Invulling social return 2011 (Gemeentebblad afd. 1, nr. 128).

Besluit:

Het college op te dragen in bestekoptie nummer 3 alleen intermediairs in te schakelen als het gaat om het toeleiden naar erkende opleidingsplaatsen of cursussen en genoemde intermediairs niet langer in te zetten als het gaat om het verwerven of bieden van werk, detachering of stageplekken.

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Olgun.

De heer **OLGUN**: Ik wil de wethouder complimenteren met de vooruitgang die zij boekt. We zijn op de goede weg. Bij 50% van de aanbestedingen wordt momenteel invulling gegeven aan social return. We zijn blij met de stijgende lijn, maar wij zijn er nog niet. Immers, 50% is nog geen 100%. Dit betekent dat wij nog kansen laten liggen. Wij roepen hier steeds dat werk de voornaamste weg uit armoede is. Iedereen is het daarover eens. Met social return hebben wij een middel in onze handen dat niet optimaal wordt ingezet. Juist in een tijd van economische crisis zouden we er meer gebruik van moeten maken, want het biedt kansen voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Ik herhaal echter dat we op de goede weg zijn.

Social return is al drie jaar beleid. Niettemin weten we heel veel nog niet. Wij hebben geen register van aanbestedingen. Wij hebben geen zicht op het totale volume. Dit register is in de maak en wordt in de loop van dit jaar opgeleverd, waarschijnlijk na de zomer. Dat betekent echter niet dat wij niet over de cijfers beschikken. Als het goed is, zijn deze voorhanden. Ze moeten handmatig worden verwerkt, maar het is niet anders. Wij verzoeken de wethouder daarom om ons de cijfers zo snel mogelijk te bezorgen zodat wij weten waar wij over praten. Hoe hoog is het bedrag? Is er per aanbesteding invulling

gegeven aan social return? Welke gemeentelijke dienst is daarbij betrokken? Dit willen wij weten vanwege het zicht op het grote geheel.

Daarnaast kennen wij een vreemde constructie. Social return is gemeentelijk beleid, maar stadsdelen zijn er niet aan gebonden. Zij kunnen er uit vrije wil voor kiezen om eraan mee te doen, maar ze hoeven dat niet. Stadsdelen als Zuidoost en Nieuw-West doen het wel en met verve, maar de andere niet. Ik wil de wethouder oproepen om zich in te spannen opdat ook andere stadsdelen optimaal mee gaan doen. Doen ze dat niet, dan mogen ze daar gerust een toelichting op geven. Ze moeten met de billen bloot. Het gaat immers om kansen voor onze stadgenoten.

Ik zei al dat wij op de goede weg zijn, maar we zijn er nog niet helemaal. Bij de uitvoering van beleid mogen we verwachten dat we op of in de buurt van 100% zitten. Wij horen graag welke aanvullende maatregelen de wethouder gaat nemen om zo dicht mogelijk in de buurt van 100% te komen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Hoek.

De heer **HOEK**: Ik wil het kort houden, maar geen gebruikmaken van de mogelijkheid om straks een stemverklaring af te leggen over de motie van de SP. Ik ben namelijk benieuwd naar het preadvies van de wethouder. Ik hecht eraan om hier te zeggen dat ten aanzien van het gebruik van de intermediairs de essentiële vraag van GroenLinks ook in de commissie was of dit ten koste gaat van de middelen die beschikbaar zijn om social return vorm te geven. De wethouder antwoordde uitdrukkelijk dat dit niet het geval is. De overeenkomsten die we aangaan met bedrijven over hun inspanningen op het gebied van social return komen volledig ten goede aan de social return. Als bedrijven het nodig vinden om intermediairs in te schakelen, dan is dat hun verantwoordelijkheid. We kunnen tegen bedrijven zeggen dat het misschien niet erg handig is omdat ze dan altijd kennis buitenshuis laten en nooit binnenhalen. Bedrijven zouden er daarom goed aan doen om het zelf te doen. Als ze echter om hun moverende redenen kiezen voor het inzetten van een intermediair, dan moeten ze dat zelf weten, als het maar niet ten koste gaat van de social return waar het ons om te doen was. Op die manier willen wij social return en de ontwikkeling ervan beoordelen. We proberen dingen uit en de essentie is dat dat ten goede moet komen van Amsterdammers voor wie we dit wilden organiseren. De vormen willen wij zoveel mogelijk vrij laten omdat dit ruimte overlaat om er bijzondere dingen mee te doen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Van Es.

Wethouder **VAN ES**: Dank aan de raadsleden voor hun betrokkenheid bij dit onderwerp en voor hun bijdragen van vanavond. Wij zijn het volledig met elkaar eens dat social return een steeds belangrijker instrument wordt om mensen in Amsterdam aan het werk te helpen. In 2011 hebben we dit veel steviger aangepakt. De heer Olgun heeft gelijk, het instrument bestaat nu drie jaar. In 2011 hebben we het echt geïntensiveerd. In zekere zin zijn we pioniers. Niet helemaal, want we zijn al drie jaar bezig, maar we moeten niettemin veel uitvinden, zoals ook mevrouw Van der Pligt zegt, vormgeven en laten groeien. Dat moet ook, want als we straks de Wet werken naar vermogen krijgen en we mensen die nu in de Wajong zitten ook aan het werk willen helpen, dan zegt ook de staatssecretaris van Sociale Zaken, Paul de Krom, dat we social return heel hard nodig zullen hebben. We kunnen daar van alles van vinden. Ik vind er ook van alles van dat de staatssecretaris van Sociale Zaken zo naar dit instrument grijpt om het succes van zijn

eigen beleid vorm te geven. Niettemin hebben wij het heel hard nodig. Ik ben daarom blij met de inspanningen die er tot op heden toe hebben geleid dat in het afgelopen jaar de invulling van social return van 17% naar 50% is gestegen. We zien dat de stijging doorzet en inmiddels ligt het cijfer al op 57%. Ik ga ervan uit dat het ook blijft groeien.

De heer Olgun wil weten hoe we in de buurt van 100% geraken. Door ervaring, door ons bureau dat professioneel werkt, door met alle diensten in de gemeente af te spreken dat ze dit het liefst via dit professionele bureau laten lopen zodat we ervoor kunnen zorgen dat er goede afspraken gemaakt worden, maar dat de afspraken ook ingevuld worden. Overigens ook door partners in de stad te zoeken zoals een groot ziekenhuis als het AMC en met hen afspraken te maken. Ook zij kunnen social-returnafspraken maken met degenen aan wie ze werk aanbesteden. Het is daarom heel belangrijk dat het goed gaat. Ik ben ook blij dat het goed gaat. Iedereen die zegt dat het nog beter kan, heeft echter groot gelijk. Ook mevrouw Van der Pligt wees daarop. Daarom moeten de diensten in Amsterdam in het Concern Managementteam met elkaar afspreken dat ze dit belangrijk en essentieel vinden en ook allemaal doen. We zien nu dat alle aanbestedingen boven 200.000 euro, de Europese aanbestedingsafspraken, een social-returnparagraaf hebben. We zien steeds meer dat het bij alle diensten gemeengoed wordt.

Mevrouw Van der Pligt zegt dat we geen participatieplekken wilden en dat we dat toch zien. In het laatste overzicht, waarvan ik zal zorgen dat u dat ook krijgt, zien we gelukkig dat het aandeel participatieplekken relatief afneemt ten opzichte van banen, stageplekken et cetera. Ik ben het namelijk met u eens dat het onwenselijk is dat social return alleen ingevuld wordt met dingen waar werkgevers toch al relatief voordeel van hebben. Ik ben er echter beducht voor om het kind met het badwater weg te gooien. Participatieplekken leiden er toch toe dat mensen wel een baan krijgen en na een jaar wel een plek krijgen. Dat zou ook in de afspraken tot uiting moeten komen. Ik zou het daarom zonde vinden als we zeggen: dat mag helemaal niet. Datzelfde geldt eigenlijk ook voor de motie van mevrouw Van der Pligt die ik zeer goed begrijp. Optie 3 moet geen nieuwe tak van sport worden voor commerciële re-integratiebureaus die een nieuw speelveld voor zichzelf vinden. Daar heeft mevrouw Van der Pligt gelijk in. Wij willen dat ook ontmoedigen. Ontmoedigen als er geen scholing geboden wordt en geen vastere arbeidsplaatsen, als het echt alleen een soort tussenorganisatie is die er geld aan verdient door te werven en te detacheren.

De heer Hoek zegt: wat kan het ons schelen als de social-returnverplichting maar wordt ingevuld? Als bedrijven nog meer geld willen uitgeven door het door een ander te laten doen, vindt hij dat geen probleem. Het kan wel een probleem zijn omdat mensen dan toch werken op grond van tijdelijke arbeidscontracten, slechte arbeidscontracten et cetera. Dat willen we niet. Voor mij is dat een reden om het te ontmoedigen. Mevrouw Van der Pligt wil het volledig verbieden, maar dat draagt het risico in zich dat we het kind met het badwater weggooien. Soms is het natuurlijk wel goed. Soms gaat het om goede bedrijven die met goede bedoelingen en op een goede manier helpen om de social-returnverplichting in te vullen.

(De heer **HOEK**: Mevrouw Van Es, u bent het toch met mij eens dat de geleverde prestatie aan de eisen moet voldoen, hoe het ook is georganiseerd en of er nu wel of geen intermediair tussen zit? Ik heb niets anders dan dat willen beweren.)

Daar zijn wij het ook mee eens. We moeten het inhoudelijk nog beoordelen. Als het goed is, en niet ten koste gaat van de social-returnverplichting, financieel dan wel kwalitatief, dan is het aan de werkgever of hij extra geld wil uitgeven in plaats van de

service gratis te halen bij het werkgeversservicepunt of bij het UWV. Ik vind dat we het kind met het badwater weggooien als we dit onmogelijk willen maken. Mevrouw Van der Pligt noemde Tornado. Dat is typisch een slecht voorbeeld. Een voorbeeld van wat we niet willen en willen ontmoedigen.

De heer Olgun wees erop dat de stadsdelen niet aan dit beleid zijn gebonden. Ze doen het uit vrije wil en in Nieuw-West en in Zuidoost zijn ze met verve aan de slag, maar in andere stadsdelen is dat minder. We zien dat op meer beleidsterreinen, maar u mag van mij aannemen dat ik het gesprek met de stadsdelen daarover regelmatig aanga. Ik ben bereid om dat te intensiveren en de stadsdelen te vragen of ze het doen, of ze het goed genoeg doen en zo nee, waarom niet. We hebben die inspanning echt nodig. Overigens voelen de stadsdelen wel dat dit ook in het belang is van hun burgers, dat het helpt om hun burgers aan het werk te helpen. In dat opzicht ben ik vaak somberder over de provincies. Die zeggen: gemeenten verdienen geld aan social return omdat ze minder geld aan uitkeringen kwijt zijn. Dat geldt ook voor het Rijk. Ons levert het niets op, dus waarom zouden wij eraan meedoen? Ik vind dat eerlijk gezegd een tamelijk onverantwoordelijke opstelling voor een laag van het openbaar bestuur. Ik ga daarom graag het gesprek met de provincie aan.

Ik heb de opmerkingen van de heer Hoek over de intermediairs al beantwoord. U kunt aannemen dat ik mij door uw opmerkingen en suggesties gestimuleerd voel om nog enthousiaster hiermee aan de gang te gaan.

De heer Olgun heeft om alle gegevens over de invulling et cetera gevraagd. We hebben nu zicht op al afgeronde contracten. Van die afgeronde contracten is slechts 6% niet ingevuld. Dat vind ik niettemin 6% te veel. Daar gaan we alsnog achteraan. De gegevens waar de heer Olgun om gevraagd heeft, gaan we zo goed mogelijk inventariseren. We zullen de raad zo snel mogelijk daarover informeren. Het aanbestedingsregister is in handen van mijn collega Gehrels. Zij heeft mij verzekerd dat dit er rond de zomer zal zijn.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Van der Pligt.

Mevrouw **VAN DER PLIGT**: Ik dank mevrouw Van Es voor haar beantwoording. Ik zou bijna zeggen dat wij het voor het eerst met elkaar eens zijn. U zegt wel dat de inzet van intermediairs een zaak van de werkgever is. Het staat echter in onze rapportage en ik wil de intermediairs er echt tussenuit halen. U zegt zelf dat Tornado geen goed voorbeeld was. Ik zie er nog een staan, Uitzendbureau Vonk dat een onderdeel is van Civic dat recent in opspraak is gekomen. Ik beschouw mijn motie daarom als ondersteuning van uw eigen beleid. U zegt ook dat u goede professionals bij Bureau Social Return, bij de Dienst Werk en Inkomen en bij het UWV hebt zitten. Laten we hen gebruiken en niet langer dit soort uitbuiters.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Van Es.

Wethouder **VAN ES**: We zijn het op heel veel punten eens, maar dit vind ik echt niet verstandig. De motie moet ik echt ontraden. Waarom? Natuurlijk moeten we zakkenvullers bestrijden. Daarom ontmoedigen we dat ook. We zorgen ervoor dat werkgevers er goed over geïnformeerd worden en we stimuleren dat zij rechtstreeks met ons zaken doen. Mevrouw Van der Pligt heeft haar motie echter zo categorisch geformuleerd dat ik beducht ben dat de goeden onder de kwaden zullen leiden waardoor we kansen missen om social return echt waar te maken.

De discussie wordt gesloten.

Aan de orde is de stemming over de motie-Van der Pligt (Gemeentebblad afd. 1, nr. 128).

De motie-Van der Pligt (Gemeentebblad afd. 1, nr. 128) wordt bij zitten en opstaan verworpen.

De **VOORZITTER** constateert dat de motie-Van der Pligt (Gemeentebblad afd. 1, nr. 128) is verworpen met de stemmen van de SP en Red Amsterdam voor.

De voordracht wordt zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd; de raad neemt mitsdien het besluit, vermeld onder nr. 98 van afd. 1 van het Gemeentebblad.

15

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders tot kennisnemen van het onderzoeksrapport van stadsdeel Oost inzake De Verbinding (Gemeentebblad afd.1, nr. 99)

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van 't Wout.

De heer **VAN 'T WOUT**: In het jaar 2000 was er het plan voor een laagdrempelige voorziening voor recreatie en vorming voor jongeren uit de Transvaalbuurt. Daarvoor was een budget van 200.000 gulden bestemd. Het is nu 2012. We hebben De Verbinding in Oost, een gebouw dat door de Groene Amsterdammer, een bron die in deze raad weinig door de VVD wordt aangehaald, meer een madrassa werd genoemd. Waar islamitische jongeren met overheidsgeld de koran bestudeerden en leerden dat Nederlanders zich slecht wassen. Een centrum dat door wethouder Van Es 'een lelijk ding' werd genoemd waarbij ze niet op de architectuur van het gebouw doelde. Een centrum waar, zo zegt ook het college, ongewenste praktijken plaatsvonden en de schijn van belangenverstrengeling rees. Een centrum waar het antifraudebureau OLAF van de Europese Unie onderzoek doet naar mogelijk verkeerd besteed Europees geld. Een centrum dat in plaats van 200.000 gulden 3,5 miljoen euro heeft gekost. Daarnaast loopt zowel de centrale stad als stadsdeel Oost een serieus risico ten aanzien van het terugvorderen van Europese gelden. Van 300.000 euro naar 3,5 miljoen euro voor een lelijk ding.

In 2008 is in deze raad een lang en stevig debat gevoerd over de scheiding tussen kerk en staat. De winst van dit dossier is in elk geval dat ook het college vindt dat we die discussie opnieuw moeten gaan voeren. De VVD ziet daarnaar uit. Degenen die erbij waren kunnen zich misschien herinneren dat wij de uitkomst van het debat toen onbevredigend vonden, maar er vanwege de politieke realiteit in deze raad wel mee akkoord gingen. We zijn echter, mede door de uitspraken van burgemeester Van der Laan in dit dossier, buitengewoon hoopvol over het verdere verloop van dat debat.

Terug naar Oost. Daar kunnen we in elk geval vaststellen dat er ook volgens het college gebruik is gemaakt van het zogeheten begrip 'compenserende neutraliteit'. In normaal Nederlands: het subsidiëren van religieuze activiteiten. Het college zegt nu dat daarvan alleen sprake hoort te zijn na overleg met de raad. Dat hebben we namelijk afgesproken tijdens de discussie in 2008. In 2008 hebben we een lange en intensieve

discussie gevoerd die in ieder geval de mensen in dit huis amper kan zijn ontgaan. Dat was eind 2008. In het voorjaar van 2009 meldt wethouder Ossel via een mondelinge actualiteit in het college dat er in Oost bij De Verbinding, het centrum dat hij kort daarna middels een toespraak zal openen, duidelijk sprake is van compenserende neutraliteit. Het college besluit om daar verder niets mee te doen. Ik snap dat oprecht niet. Dat het college bij zulk een gevoelig onderwerp en op dat moment zegt: compenserende neutraliteit, ga maar lekker uw toespraak houden. Voor ons toont dit overigens weer eens aan hoe weinig wij kunnen met het begrip 'compenserende neutraliteit' en hoe onwenselijk het is. Het college vindt het nu ook onwenselijk. De vraag is nu: waarom is in een brief uit 2012 de inzet van stadsdeel Oost ineens onwenselijk en wordt in 2009 een mondelinge actualiteit van de wethouder door het voltallige college afgedaan met: open het gebouw maar lekker, we doen niets met de raad? Ik hoop op een helder en duidelijk antwoord van het college op deze vraag.

Ik moet het college ook een compliment geven, want ik vind dat het college de raad sinds de behandeling van dit dossier begin dit jaar buitengewoon actief, open en volledig heeft geïnformeerd. Er zijn weinig dossiers waarin we zo snel op onze wenken bediend worden als we vragen naar feiten en overzichten die ook nog eens zo volledig en uitputtend zijn als nu. Als we het chronologische overzicht dat we hebben gekregen lezen, dan zien we ook dat er in heel veel jaren buitengewoon veel signalen zijn geweest die erop zouden kunnen duiden dat zich een keer een moeilijk debat in zowel het stadsdeel als in de gemeenteraad voor zou gaan doen. Ik noem er een paar. De toch merkwaardige verschuiving van de doelstellingen voor het centrum om maar te voldoen aan de eisen voor Europese subsidies in 2003. In 2008 het verzoek aan de organisaties in stadsdeel Oost om hun religieuze activiteiten in een andere stichting onder te brengen. In november 2008 wordt het Platform Amsterdam Samen (PAS) gevraagd om een advies uit te brengen. Het stadsdeel is hiermee politiek kwetsbaar en moet uitdrukkelijk melden dat het hier compenserende neutraliteit inzet. In 2010 het boek Café Mogadishu van Robert Lanschot, de journalist die ook het artikel schreef in de Groene Amsterdammer. Vragen in het Europees parlement over mogelijke fraude en de acties die de Europese Commissie en Bureau OLAF daarop ondernemen. In januari 2012 komt ten slotte een rapport dat wij hier kunnen bespreken.

Veel van de zaken in die chronologie en veel van de signalen die daaruit opstijgen, hadden natuurlijk in eerste instantie door het stadsdeel moeten worden opgepakt. Het is de taak van de stadsdeelraad Oost en de betrokken politici en bestuurders daar om er conclusies en gevolgtrekkingen aan te verbinden. Ook het college heeft hierin echter een duidelijke rol, al was het maar door de cofinanciering die noodzakelijk is bij de D2-gelden, de Europese subsidies die hier ingezet zijn en ook omdat de gemeente Amsterdam, de centrale stad, hierin een financieel risico loopt. De VVD wil buitengewoon graag een brief van het college hebben waarin men terugblijkt op de twaalf jaren van het jongerencentrum naar De Verbinding en waarin men aanduidt welke eigen rol het college ziet in het toezicht op dit soort processen, zowel op het gebied van de financiën als de scheiding van kerk en staat. Meer nog dan de lessen uit het verleden moet duidelijk worden hoe het college zijn rol in dit soort processen in de toekomst vorm wil geven.

Dat laat overigens onverlet dat de VVD van mening is dat elke financieel risico hierbij in eerste instantie voor rekening van het stadsdeel is. Een financieel risico van 1 miljoen euro in het slechtste geval. Dat is een flink bedrag, zeker als we straks bij de kadernota 100 miljoen euro of misschien wel meer gaan bezuinigen en allerlei organisaties die met 100.000 euro subsidie draaien moeten teleurstellen. Een eventuele

terugvordering van gelden waar wij uiteraard niet op hopen, mag wat de VVD betreft niet ten koste gaan van de stedelijke kas. De debatten die wij in Oost gehoord hebben, stellen ons vooralsnog weinig gerust over de manier waarop Oost, niet alleen inhoudelijk, maar voornamelijk financieel, met dit risico omgaat. Daarom verzoeken wij middels een motie het college om in overleg te treden met stadsdeel Oost en daar aan te dringen op het nemen van financiële maatregelen waardoor deze risico's dusdanig zijn afgedekt dat de risico's voor de centrale stad tot een minimum worden teruggebracht en aan de raad te rapporteren over de uitkomsten van deze exercitie. Die motie dien ik mede in namens het CDA.

Ik ga afronden. Het blijkt noodzakelijk om niet alleen in deze gemeenteraad opnieuw met elkaar te discussiëren over de scheiding tussen kerk en staat. Voor de VVD is de inzet, net als in 2008, om af te komen van het begrip 'compenserende neutraliteit'. Het college merkt terecht op dat het goed zou zijn als meer stadsdelen deze discussie over de scheiding van kerk en staat zouden voeren. Ook stadsdeel Oost heeft gelukkig, met de notitie van de gemeente in de hand, duidelijk gemaakt dat het deze discussie wil gaan voeren. De VVD wil eerst die discussie in de raad voeren. Daarna gaat het debat in de stadsdelen verder op basis van de uitkomsten van het debat hier. Ik denk namelijk dat er iets zal veranderen in de notitie die vooral een notitie was waarin de visie van Job Cohen duidelijk werd gemaakt en tot beleid werd gemaakt en dat die notitie nu aan aanscherping toe is. Dat heeft dit 'lelijke ding' in Oost ons in ieder geval geleerd.

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende motie is ingekomen:

39° Motie van de raadsleden Van 't Wout en Shahsavari-Jansen inzake het financieel risico rondom het project De Verbinding (Gemeentebld afd. 1, nr. 126).

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- bij het stadsdeel Oost stevig aan te dringen op het treffen van solide financieringsmaatregelen door het stadsdeel die het risico voor de centrale stad bij een eventuele terugvordering van gelden minimaliseren;
- de raad te rapporteren over de uitkomst van deze exercitie.

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Shahsavari-Jansen.

Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Het nadeel van het spreken na de heer Van 't Wout is dat ik mijn verhaal nog eens moet bekijken, want ik wil niet in herhalingen vervallen. De heer Van 't Wout heeft een aantal dingen zeer goed verwoord en ik wil mij dan ook geheel en al aansluiten bij zijn betoog. Daarmee kan ik een aantal dingen die ik wilde zeggen overslaan. De totstandkoming van het gebouw De Verbinding is een bestuurlijk, maatschappelijk en politiek drama. Van een laagdrempelige, overdekte voorziening voor hangjongeren uit de Transvaalbuurt naar een islamitisch centrum van 3,5 miljoen euro waar koranlessen zijn gegeven. Of, in de woorden van mevrouw Van Es: een lelijk ding.

Ik wil toch nog iets toevoegen aan de woorden van de heer Van 't Wout. Ook wij vragen ons af waarom het college de raad niet meteen heeft geïnformeerd toen het er in 2009 achter kwam dat hier sprake was van compenserende neutraliteit. Ik ga ervan uit dat de Partij van de Arbeid diezelfde vraag heeft omdat de heer De Wolf destijds de motie

indiende. Belangrijker nog is de vraag: vindt het college echt dat de neutraliteit alleen in het geding was door de lage huur? Volgens het CDA was er ook sprake van compenserende neutraliteit door de financieringsconstructie voor het gebouw als geheel. Daar was het college al veel eerder bij betrokken. Ik wil daarom ook graag een toelichting daarop hebben.

Juist in een multireligieuze samenleving is deze discussie van groot belang. We zien er, net als de VVD, naar uit om deze discussie breed te voeren. Om dat goed te kunnen doen, zien wij uit naar de toegezegde inventarisaties. Ten eerste de inventarisatie van de huurprijzen. Wij achten het heel goed denkbaar dat religieuze organisaties een maatschappelijke en geen marktconforme huur betalen. Ik wil echter graag meer informatie hebben over de manier waarop dit nu in de stad is geregeld. Ten tweede de inventarisatie van de manier waarop religieuze instellingen aan onderverhuur doen en wat er met die huurpenningen gebeurt. Ten derde een inventarisatie van het fenomeen dat seculiere stichtingen via subsidies als verlengstuk voor religieuze doeleinden worden gebruikt.

Wij hebben samen met de VVD een motie over de financiële risico's ingediend. Wij horen heel graag van het college hoe het de gang van zaken bij de totstandkoming van De Verbinding beoordeelt. Voor het CDA ademt dit hele project de geest van Job Cohens beleid van integratie via de moskee. Dat moeten we niet meer willen. Een bestuurslid van een van de stichtingen drukte het tijdens zijn inspraak in de commissie heel goed uit. "Dit is geen buurtcentrum, maar een islamitisch centrum. Er zit een buurtcentrum om de hoek." Dat is een samenvatting van wat er is misgegaan. Laat ik duidelijk zijn. Het CDA heeft helemaal niets tegen een islamitisch buurtcentrum. Noem het dan echter geen buurtcentrum, want op die manier geven we het signaal dat de gemeente een bepaalde religie in een buurt centraal stelt en ook bevoordeelt. Dat de gemeente burgers uit de Transvaalbuurt met een Turkse of Marokkaanse achtergrond in eerste instantie aanspreekt als moslims in plaats van als Amsterdamse burgers. Als we dat doen, wat is dan de boodschap aan buurtbewoners die bijvoorbeeld afvallig zijn of homoseksueel? Zij moeten langs de moskee om naar het loket van de Dienst Werk en Inkomen in datzelfde gebouw te kunnen. Is het college het met de CDA-fractie eens dat een buurtcentrum neutraal zou moeten zijn? Zeker als er projecten in zitten die toe moeten leiden naar werk en die sociale activering moeten bewerkstelligen.

Toen ik in bed lag en over deze kwestie na lag te denken vroeg ik mij af wat de reactie zou zijn geweest als met miljoenen euro's belastinggeld een prachtige gotische kathedraal was neergezet en de gemeente aan het bisdom zou vragen om de sociale activering te verzorgen.

Wij vinden dat het college moet kiezen. Een islamitisch centrum of een neutraal buurthuis met een ontmoetingsfunctie. De combinatie die het college nu voorstaat vindt het CDA getuigen van naïviteit.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer De Wolf.

De heer **DE WOLF**: Ik ontkom er natuurlijk niet aan om hier minstens even kort bij stil te staan omdat er in 2008, de heer Van 't Wout refereerde er al aan, een uitvoerige discussie in deze raad is gevoerd over de kwestie die ik maar samenvat als kerk en staat. Daaruit resulteerde een motie die behalve door de heer Van 't Wout en de heer Limmen door mij was ingediend en is aangenomen. Het was een stevig debat waarbij wij de grenzen hebben opgezocht van hoe de gemeentelijke overheid in dat kader zou moeten opereren. Ik heb toen in het vervolg daarop aan deze burgemeester nog eens gevraagd

wat zijn opvatting was over de scheiding van kerk en staat. Zijn antwoord was buitengewoon helder. Het standpunt van het college was dat het de motie die wij hadden ingediend beschouwde als een duidelijk uitgangspunt voor beleid en het daarin geformuleerde beleid als uitgangspunt wilde nemen. Dat speelde zich allemaal af in dezelfde periode waarin in het toenmalige stadsdeel Oost-Watergraafsmeer, later Oost, de situatie met De Verbinding zich ontwikkelde. Dat is een project waarbij we heel veel vraagtekens kunnen zetten. Ik zal ze niet allemaal herhalen. Voor een deel zijn ze hier al genoemd en ook in de commissie zijn ze uitvoerig besproken.

Er blijven twee elementen over. Enerzijds de financiële kant die de heer Van 't Wout al noemde. Ik ben het in grote lijnen met hem eens als hij zegt dat wij op een aantal punten risico's lopen. Gegeven de subsidiestructuur van de EU loopt een lokale overheid, maar ook een nationale overheid, altijd risico's met subsidies van de Europese Unie. Over het algemeen houdt dat in dat men bij dat soort subsidies ogenblikkelijk reserves aanlegt en een voorziening treft voor het geval dat de subsidie verkeerd uitpakt en men de subsidie terug moet betalen. Mijn vraag aan het college is: is dit in voldoende mate gebeurd en wel zodanig dat er op dit moment geen extra maatregelen genomen hoeven te worden? Ik ben niet bij de discussie in de commissie geweest dus het kan zijn het daar uitvoerig besproken is. Het zou echter goed zijn om het hier ook nog even te bespreken. In wezen is dat de grond onder de vragen die de heer Van 't Wout over de financiële kant van de zaak heeft gesteld.

(De heer **VAN 'T WOUT**: Waar moet de financiële dekking in eerste instantie volgens u plaatsvinden? We weten dat de centrale stad een dergelijke voorziening heeft waarover in technisch opzicht overigens ook nog van alles over te zeggen is. Bent u het met mij eens dat in eerste instantie het stadsdeel de instantie moet zijn die moet voorkomen dat de centrale stad hieraan geld moet bijdragen?)

Ik ben benieuwd naar het antwoord van het college op die vraag. Laat ik er het volgende van zeggen. In de systematiek van de EU maakt het geen bal uit om het kort samen te vatten. De gemeente is voor de EU de gemeente en die loopt de risico's. Waar de voorziening wordt getroffen maakt in dat opzicht niets uit. Financieel maakt het niets uit. U wilt nadrukkelijk beklemtonen dat het stadsdeel zijn verantwoordelijkheid moet nemen. Dat is uw opvatting en ik denk dat u daarin gelijk hebt. Ik denk dat het stadsdeel zijn verantwoordelijkheid moet nemen. Dat laat onverlet dat wij niet kunnen wegllopen van de verantwoordelijkheid die wij hebben omdat de gemeente nu eenmaal heeft ingestemd met die subsidie, of we dat nu leuk vinden of niet. We kunnen er heel ingewikkeld over doen, die situatie bestaat nu eenmaal. Ik vind het niet nodig om dat aspect enorm op te blazen. Feit is dat we voorzieningen moeten treffen. Ik ga ervan uit dat dit ook in Oost zal gebeuren, maar het college zal daar nog op ingaan, voor dat deel waarvoor Oost risico's loopt en dat dit ook in voldoende mate zal gebeuren. Ik neem aan dat wij ons deel ook in een risico zullen afdekken of inmiddels al hebben afgedekt. Ik heb het niet meer kunnen opzoeken vanwege de KPN-storing waaronder we de hele middag leden en waardoor ik niet in het systeem kon. Dit is een klacht.

Ik vind het vervelend dat wordt gesuggereerd dat er sprake zou zijn van een enorme fraude door zo te benadrukken dat het bureau dat de EU heeft voor de controle van dit soort zaken nu een onderzoek doet. Dat is een beetje flauw. Voor een deel is het een gevolg van vragen van het parlement naar aanleiding van allerlei andere kwesties. Dit onderzoek wordt bijna als een automatisme gedaan. Sterker nog: bij heel veel subsidies onderzoekt de EU of de besteding van middelen conform de afspraken die met de EU zijn gemaakt en de gestelde voorwaarden is verlopen. Ik moet u eerlijk bekennen dat mijn

ervaring met subsidies van de EU is dat ik word onderzocht en dat bekeken wordt of ik wel gedaan heb wat ik heb afgesproken met de EU.

(De heer **VAN 'T WOUT**: Zojuist sprak de heer De Wolf over het opblazen van een debat over de financiële risico's. Nu zegt hij dat ik het onderzoek door OLAF te veel benadruk. Ik heb heel veel redenen gegeven waarom het belangrijk is om hierover te spreken. Ik heb heel veel redenen genoemd waarom ik onderschrijf wat wethouder Van Es en ook uw college zeggen over dit 'lelijke ding'. Ik wil u vragen om hier niet al te bagatelliserend over te praten, want we hebben hier wel degelijk met een serieuze kwestie te maken. Natuurlijk zijn er allerlei redenen om een onderzoek in te stellen, maar het is niet fraai dat juist Amsterdam op het gebied van scheiding van kerk en staat het risico loopt dat we Europese subsidiegelden moeten terugbetalen. Dat zult u toch met mij eens zijn.)

Nee, dat ben ik niet met u eens. We lopen geen risico op het gebied van kerk en staat, we lopen een risico op het gebied van de uitvoering van de subsidie en van de subsidievoorwaarden. Dat risico lopen we en niets anders. De relatie die gelegd wordt en de poging om te verwijzen naar wat de voormalige burgemeester gedaan zou hebben, leiden ertoe dat ik denk: laten we het balletje bij het schuurtje houden. Als nagegaan moet worden of de subsidieverlening correct is verlopen, dan is dat een serieuze kwestie. Het is echter niet ongebruikelijk. Ik ga, met alle voorhanden zijnde rapportages, ervan uit dat de procedure goed zal aflopen. Daarmee is niet de suggestie van fraude gewekt. De EU doet heel vaak onderzoek om te bepalen of subsidies goed zijn besteed. Wij zouden dat in Nederland misschien ook moeten doen. Misschien is dat een oproep waarmee u blij zult zijn.

Dan de kwestie van het 'lelijke ding'. Ik vind het een ingewikkelde term omdat ik niet precies weet waarover het gaat. Ik wil de wethouder daarom vragen om nog eens uit te leggen wat zij daar in hemelsnaam mee bedoeld heeft. Gaat het om het gehele dossier of om elementen uit dat dossier? De term bepaalt het beeld dat het allemaal niet goed was. Misschien was het voor een deel niet goed, maar dat is niet voor de volle 100% het geval. Ik stel het op prijs als we daarover iets meer helderheid krijgen.

(Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Mijnheer De Wolf, kunt u uitleggen in hoeverre en voor welk deel u het een lelijk ding vindt?)

Ik vind het in ieder geval onhandig dat er te veel overlap bestaat tussen het bedrag dat niet door de EU-subsidie gedekt wordt en de discussie over de vraag hoe we met subsidies aan religieuze organisaties omgaan. Met andere woorden: het deel dat vooral bedoeld was voor maatschappelijke activiteiten en dat deel waarvan we wisten dat het in het gebouw zou worden ingezet voor religieuze organisaties. Ik vind dat een vervelend aspect. De heer Van 't Wout noemde het ook en ik ben het met hem eens, het is een vervelend aspect. Daar moet helderheid over ontstaan. Het is goed om te vragen hoe dat elders in de stad gebeurt en bij andere subsidies. Daar ben ik het volledig mee eens. Dat betekent echter niet dat de gang van zaken frauduleus is. Dat is iets heel anders. Ik ben blij dat u dat niet zegt. In deze fase moeten we die suggestie niet op tafel leggen. Ik zie er geen evidente aanwijzingen voor in de rapportage.

(Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Ik doelde in het geheel niet op frauduleuze praktijken. Het ging mij om de scheiding tussen de activiteiten. Hoe beoordeelt u het plan van het college om in de toekomst de ontmoetingsfunctie weer terug te brengen op deze plek en de toeleiding naar werk en het kantoor van de Dienst Werk en Inkomen naast de moskee te laten zitten? Neem een homoseksuele jongere die van zijn

geloof is gevallen en langs de imam moet om naar zijn afspraak bij de Dienst Werk en Inkomen te gaan. Hoe beoordeelt u dat?)

Over lelijkheid gesproken. Allereerst stelt het college dit niet voor, maar het stadsdeel, maar laten we daar niet ingewikkeld over doen. Het stadsdeel wil dit graag. Ten tweede heeft het gebouw drie ingangen. Me dunkt dat dit al tot een zekere scheiding leidt. Ten derde is dit natuurlijk niet wat we willen. Er moet verder nagedacht worden over de manier waarop we met dat soort functies omgaan en hoe we een voldoende scheiding aanbrengen. Hoe we het zo regelen dat mensen naar sociale en maatschappelijke activiteiten kunnen en dat we rekening houden met religiositeit en met de religieuze functies die er ook zijn en die op de een of andere manier een plek moeten hebben. We doen dat ook met allerlei andere levensbeschouwelijke organisaties. Zo noemde ik ze voortdurend in het debat over de scheiding van kerk en staat. We hebben dat in feite al heel lang gedaan.

Ik probeer af te ronden. Ik denk dat dit niet de schoonheidsprijs verdient. Ik denk dat het idee was om zo goed mogelijk met De Verbinding om te gaan. Ik denk dat misschien heel veel geleerd kan worden van wat er fout gegaan is en dat we dat ook moeten doen. Dat is goed. Een nieuwe discussie over de scheiding van kerk en staat mag er wat mij betreft komen. Ik kan mij echter voorstellen dat we in de komende maanden ook nog iets anders te doen hebben dan die discussie. We hebben heel duidelijke conclusies getrokken in het debat in 2008. Ik denk dat ze ook voor dit college een buitengewoon goede basis vormen om verder mee te werken. Waarom zeg ik dat? Omdat de toezegging om op basis van die uitgangspunten te werken er al is. Het zou goed zijn om er in commissieverband nog eens uitvoerig aandacht aan te besteden, maar ik zou niet naar nieuwe uitgangspunten toe willen werken. Compenserende neutraliteit is helemaal niet zulk een moeilijk begrip als de heer Van 't Wout suggereert. Wij doen dat niet. Inclusieve neutraliteit doen wij wel en die is ook goed gedefinieerd.

(De heer **IVENS**: Steunt u de ingreep die de stadsdeelwethouder doet bij De Verbinding?)

Ik denk dat het stadsdeel daar verstandig aan doet.

(De heer **IVENS**: Als ik de heer De Wolf goed beluister, dan neemt hij dus afstand van de PvdA-fractie in Oost die zich met een volle publieke tribune waar massaal moskeebezoekers aanwezig waren, tegen een onmiddellijke ingreep van het stadsdeelbestuur keerde. U distantieert zich van de PvdA in Oost.)

Ik denk dat het stadsdeelbestuur een verstandige koers gekozen heeft en dat dat ook goed verwoord is. U hebt het kennelijk beter bestudeerd dan ik dus als ik daarmee afstand neem van de woorden van de PvdA-fractie in Oost, dan is dat maar zo.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Bouwmeester.

De heer **BOUWMEESTER**: We kunnen hier kort over zijn. Er is al veel over gezegd. Het is uitgebreid in de commissie besproken. Ook de heer Van 't Wout heeft er net op gewezen dat alle betrokkenen, het stadsdeelbestuur en ook het college hebben gezegd dat dit niet goed is geweest, dat er een heleboel dingen fout zijn gegaan en dat de functies niet samengevoegd hadden moeten worden. Het is wel belangrijk om hier een scheiding aan te brengen tussen het debat over de scheiding tussen kerk en staat en het financiële aspect.

Over dat financiële aspect waren er bij mij ook nogal wat vragen. Ik ben erg benieuwd naar de beantwoording van de wethouder zo dadelijk. Ik heb mij door Oost

laten informeren en ik heb begrepen dat men daar de reservepositie meer dan verdubbeld heeft. Het is op dit moment een van de hoogste van de stad. Er is een risicomanagementsysteem ingevoerd en er wordt heel hard aan gewerkt dat dit soort dingen niet meer gebeurt. Ik vraag mij dan ook af of de motie van de heer Van 't Wout niet volstrekt overbodig is. U vraagt om bij het stadsdeel Oost stevig aan te dringen op het treffen van solide financieringsmaatregelen door het stadsdeel. Ik wil de beantwoording van de wethouder afwachten, maar uit de informatie die ik nu heb leid ik af dat dit al gebeurd is.

Dan de scheiding tussen kerk en staat. Op dat vlak bestaat er in de raad helemaal niet zo veel verschil van mening. Het is duidelijk dat die dingen niet door elkaar moeten lopen zoals in De Verbinding is gebeurd. Ik ben in elk geval heel blij met dat deel van de bijdrage van de heer Van 't Wout waarin hij zegt dat de VVD in Amsterdam nog pal staat voor de scheiding tussen kerk en staat. Dat had ik even nodig, want na het optreden van de heer Rutte op het laatste jongerencongres van de SGP twijfelde ik daar nogal aan.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Ulichki.

Mevrouw **ULICHKI**: Het is een lelijk ding. Het is al een aantal keren gezegd in deze raad en het is een uitspraak van wethouder Van Es over dit dossier. Zij heeft deze uitspraak gedaan tijdens de bespreking in de raadscommissie. Het is wat het is, een lelijk ding. Het is niet fraai. Met alle goede bedoelingen wilden de migrantenorganisaties en het stadsdeel een centrum voor maatschappelijke activiteiten neerzetten. Dat religieuze organisaties ook een maatschappelijke functie hebben en activiteiten organiseren en daarin door de overheid ondersteund worden, vormt geen probleem. Het probleem is dat religieuze en maatschappelijke functies door elkaar liepen en dat is onwenselijk. Het is daarom opmerkelijk dat er in 2008 een ambtelijk advies is gegeven om de constructie te beschouwen als compenserend. Dit was na het debat in de raad over de notitie over de scheiding van kerk en staat en nadat we de motie in de raad hadden aangenomen. Het college had de raad dan ook hierbij moeten betrekken en dit punt aan de raad moeten voorleggen. Waarom is dit niet gebeurd?

Dan de huurprijzen en de huurinkomsten. Het stadsdeel heeft de huurprijs vastgesteld op basis van een vergelijkend onderzoek in de rest van de stad. Volgens het college ligt de huurprijs onder de bandbreedte, maar dat daarvoor is gekozen nadat er een vergelijkend onderzoek is gehouden. Het college komt met een inventarisatie en aan de hand van die inventarisatie wil mijn fractie verder praten over de manier waarop wij subsidies verstrekken.

Tot slot wil ik het college bedanken voor de buitengewoon actieve rol, de manier waarop het de raad bij de communicatie heeft betrokken.

(De heer **IVENS**: Ik wil u vragen of u uw oproep om vast te houden aan de scheiding tussen kerk en staat ook aan uw partijgenoten in Amsterdam-Oost wilt richten.)

Dat is allang gebeurd. Het college heeft in zijn brief stevig gewezen op het feit dat ook daar inclusieve neutraliteit geldt en niet compenserende neutraliteit. Voor ons is dat voldoende.

(De heer **IVENS**: Ik vind het heel fijn om te horen dat u het college verdedigt. Bent u bereid om dat ook te zeggen tegen uw partijgenoten in Amsterdam-Oost die wel degelijk vooral de grenzen willen opzoeken en het pand zoveel mogelijk volgens de wensen van het moskeebestuur

willen laten functioneren? Bent u bereid om hen op het standpunt van GroenLinks te wijzen?)

Er is geen enkele indicatie dat het db van stadsdeel Oost in de toekomst het beginsel van inclusieve neutraliteit niet wil handhaven. Geen enkele indicatie.

(De heer **IVENS**: Mijn vraag betrof niet het stadsdeelbestuur. Mijn vraag betrof de fractie van GroenLinks in Oost.)

Ik begrijp uw vraag niet.

(De heer **IVENS**: Wilt u uw fractie daar erop wijzen dat het beginsel van de scheiding van kerk en staat ook voor het stadsdeel hoort te gelden?

Wil zij de duidelijke woorden die u hier spreekt ook daar spreken?)

Natuurlijk geldt voor de fractie van GroenLinks in Oost inclusieve neutraliteit als leidend beginsel. Er is geen enkele indicatie dat mijn fractie in stadsdeel Oost dit niet vindt. We hoeven mijn fractie hierover dus helemaal niet aan te spreken.

(De heer **IVENS**: Dan wil ik u verzoeken om nog eens goed na te gaan wat zij gezegd heeft tijdens het debat hierover in Oost. Zij heeft namelijk wel degelijk aan dit beginsel getornd.)

(De **VOORZITTER**: U mag daar nog op reageren.)

Nee.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Ivens.

De heer **IVENS**: Bij De Verbinding is duidelijk geworden dat er heel veel verbanden zijn gelegd die wellicht helemaal niet gelegd moesten worden. Daar zaten mensen met dubbele petten op die verschillende dingen deden. Het is heel goed dat er nu ingegrepen wordt. De vraag die nog overblijft, is hoe vaak het voorkomt dat buurthuizen gehuurd worden en door de huurders weer doorverhuurd worden. Er zijn aanwijzingen dat dit hier gebeurd is. Ik zeg niet dat het gebeurd is, maar er zijn aanwijzingen voor. Wil het college onderzoeken in hoeverre het gebeurt en in hoeverre er tegen maatschappelijke prijzen gehuurd wordt terwijl er marktconforme opbrengsten geboekt worden?

Ik heb verder een vraag over de notitie over de scheiding van kerk en staat. Die notitie is onmiddellijk nadat destijds de motie is aangenomen, veranderd. Is die motie alsnog in de notitie verwerkt? Is er een nieuwe druk van de notitie verschenen nadat de motie is aangenomen? Klopt het dat later gezegd is dat het slim is om deze notitie na twee jaar te evalueren? Ik lees dat dit gezegd is. Heeft die evaluatie plaatsgevonden? Dat lees ik namelijk nergens. Bent u bereid om alsnog die notitie te evalueren? Ik vraag niet om opnieuw met de discussie te beginnen, maar om de nota aan de hand van de uitgangspunten opnieuw te bekijken.

Tot slot: Stadsdeel Oost is nu bezig om een eigen notitie op te stellen of een eigen variant aan de hand van onze notitie. Wij worstelen allemaal met de vraag hoe wij hier concreet mee om moeten gaan. Laten we die discussie niet in alle zeven stadsdelen voeren. Laten wij ze een handje helpen. Daarom wil ik heel graag een motie indienen om u te vragen met een uitwerking te komen van de scheiding tussen kerk en staat aan de hand van de notitie of aan de hand van de evaluatie van de notitie en op die manier de stadsdelen te helpen.

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende motie is ingekomen:

40° Motie van het raadslid Ivens inzake De Verbinding (Gemeentebblad afd. 1, nr. 127).

Besluit:

Het college op te dragen om met een uitwerking te komen van de scheiding tussen kerk en staat die voor stad en stadsdelen duidelijkheid geeft over welke relaties en/of afspraken met religieuze organisaties wel en welke niet toelaatbaar zijn.

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Ossel.

Wethouder **OSSEL**: Dank aan de raad voor de vragen en opmerkingen en de kritische kanttekeningen. We hebben hier uitgebreid in de raadscommissie over gesproken. De heer Van 't Wout heeft gememoreerd dat we ook veel informatie aan u toegestuurd hebben, over de risico's, over de brieven die we naar de deelraad gestuurd hebben alsmede een omvangrijk feitenrelaas op verzoek van de heer Boomsma, duoraadslid van het CDA, en de heer Van 't Wout. Dat geeft natuurlijk weer aanleiding tot het stellen van nadere vragen. Er is daarnaast van verschillende kanten heel veel onderzoek gedaan om de zaak op een rij te zetten. Dat kunt u ook afleiden uit het feitenrelaas. Dat is de ene kant. Veel informatie en een aantal vragen. Tegelijkertijd is dit een onderzoek waarbij heel veel portefeuilles zijn betrokken en dat heel veel invalshoeken kent. De heer Ivens heeft een motie ingediend over de scheiding van kerk en staat. De portefeuille Integratie is erbij betrokken en de portefeuille Grotestedenbeleid via de Europese subsidies, de D2-zijde.

Ik wil u meenemen bij de twee hoofdthema's die ik bij u beluister. Als eerste het informeren van de raad. Dat had moeten gebeuren. Waarom is dat wel of niet gebeurd? Het tweede hoofdthema heeft met de risico's te maken. Zowel het financiële risico als het risico van het OLAF-onderzoek.

Daaromheen is een aantal kwalificaties gebezigd. Mevrouw Shahsavari-Jansen heeft gevraagd of de constructie die in het gebouw gekozen is überhaupt wel kan. Daarbij speelt mee dat het stadsdeel daarin een heel grote rol speelt. Uit het oogpunt van functies en combinaties van functies en misschien ook uit het oogpunt van integratie kan mevrouw Van Es daar misschien iets over zeggen, mede in verband met haar kwalificatie – namens het gehele college – 'lelijk ding'.

Wat het informeren van de raad betreft begin ik meteen maar met de hoofdconclusie. Het college vindt dat het beter was geweest als we de raad actief hadden geïnformeerd. Dat is duidelijk. In mei 2009 is in het college gemeld dat er sprake was van een vorm van compenserende neutraliteit in het kader van de huurprijzen die het dagelijks bestuur vroeg aan de moskeeorganisaties. De raad is toen niet geïnformeerd. Het was beter geweest als we dat wel hadden gedaan. Dat is een belangrijke, klip-en-klare constatering. Ik moet daarnaast uitkijken met het maken van opmerkingen waardoor het lijkt alsof we dat minder erg vinden. Dat is de conclusie die we nu trekken. Ik wil u wel een aantal zaken in die context meegeven. U hebt immers ook gezegd dat het niet gebeurd is en u hebt gevraagd hoe dat zit.

Ik wil u een paar dingen meegeven en dat is niet bedoeld ter afzwakking van mijn eerste conclusie, laat dat volstrekt duidelijk zijn. Allereerst het besluit over De Verbinding. Dat is in 2005 genomen. Het laatste uitbreidingsbesluit is in 2008 genomen. Dit was vóór de discussie over kerk en staat en de befaamde motie van de heer De Wolf.

Ten tweede: Het ging over een bevoegdheid van de stadsdeelraad om een huurcontract af te sluiten. Dat was niet onze bevoegdheid.

Ten derde, en hierbij begeef ik mij misschien op glad ijs en wellicht zal de burgemeester er iets over zeggen: weliswaar was de motie van de heer De Wolf aangenomen, maar ze was nog tamelijk vers. Er waren nog geen afspraken gemaakt over de manier waarop we hiermee om zouden gaan. Overigens vindt het college dat wij die actieve informatieplicht hadden, dat mag duidelijk zijn. Er lagen echter geen afspraken op tafel die er nu wel liggen.

(Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Ik vind dit een heel vreemde opmerking. U zegt dat de motie nog vers was. Dat was juist een reden te meer om ons te informeren. Als het allemaal zo vers was dat het college nog niet precies wist hoe het de motie moest duiden, dan is dat juist een reden om er met de raad over te spreken. Ik kan dat niet volgen. Kunt u dat nader uitleggen?)

Het enige wat ik bedoel te zeggen, is dat er met de laatste actuele discussies achter de rug een heel duidelijke afspraak ligt om een zaak waarbij er sprake is van compenserende neutraliteit altijd ter besluitvorming aan de raad voor te leggen. Toen hadden we dat soort afspraken niet. U kunt zeggen dat we dat wel hadden moeten voorleggen. Er waren toen nog geen afspraken waardoor het aannemelijk is dat we er niet op terug konden grijpen. Niet meer en niet minder.

(Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Ik kan mij vergissen, maar was de kern van de motie-De Wolf niet dat wij in Amsterdam inclusieve neutraliteit hanteren? En als er een zaak is waar compenserende neutraliteit aan de orde is, dan moet dat expliciet aan de raad worden voorgelegd.)

De heer De Wolf kan het misschien beamen en anders hoor ik het wel. Er staat heel duidelijk dat er sprake is van een uitzonderingssituatie. U hebt pas later besloten dat het aan de raad moet worden voorgelegd. Dat was de feitelijke situatie en het was een van de factoren die een rol heeft gespeeld bij deze afweging van het college. Ik wil dit graag als context begrijpelijk maken.

(De heer **DE WOLF**: Dit is geen echte interruptie, maar een bevestiging. Dat klopt. Achteraf kunt u zeggen dat het jammer is dat we het niet beter hebben afgesproken. Dat zij zo. De motie spreekt daar niet over, zelfs niet in de overwegingen. Dat laat onverlet dat heel goed is dat het college nu zegt dat het wel had moeten. Ik ben ook heel tevreden over het voornemen van het college om dit in het vervolg te doen.)

Ik wil graag vervolgen met het tweede element van de vragen die op een meer of minder kritische toon gesteld zijn, en wel over de risico's. De risico's als gevolg van het onderzoek en de financiële risico's horen bij elkaar. De heer Van 't Wout heeft er samen met mevrouw Shahsavari-Jansen een motie over ingediend, maar de heer Van 't Wout heeft het college eerder al gevraagd of wij kunnen toezeggen een brief te schrijven waarin teruggeblikt wordt op de volledige verantwoordelijkheid van het college en te rapporteren hoe wij daartegen aankijken. Ik ben het met u eens dat dit over het D2-risico gaat. Het gaat over de Europese subsidies, dat deel van het project. Het OLAF-onderzoek hangt al sinds 2008 in de lucht. De heer Van 't Wout zei: 'het lopende onderzoek', maar misschien was dat een verspreking. Het loopt niet. Aan de ene kant is dat misschien vervelend, maar aan de andere kant zullen we wel zien wat ervan komt. Het kan nog heel lang in de lucht hangen. Dat mag, nog afgezien van de subsidietermijnen. We zullen het moeten afwachten.

Ik wil u toezeggen dat wij ons zorgvuldig en grondig gaan voorbereiden op de mogelijkheid van een dergelijk onderzoek. Wij gaan op een rij zetten wat onze rol precies geweest is en doen een dubbele check naar onze toezichtsfunctie. Het gaat daarbij om de

rol die we hebben gespeeld bij het D2-programma. De verdeelsleutel is een van de aspecten daarbij. Verder het gebouw en de prestaties. Hoe is dat gegaan en hebben wij voldoende toezicht gehouden? Ik zeg u toe dat ik de raad via een brief informeer over onze voorbereiding op dat onderzoek en welke punten er een rol in spelen. Als wij daarmee klaar zijn, zullen wij natuurlijk ook de raad informeren. Het kan zijn dat we dat voor een deel vertrouwelijk moeten doen, omdat daarbij zaken een rol spelen die misschien van belang zijn voor het onderzoek. Ik zeg u toe om dat met u te delen. Ik hoop dat dit voor u voldoende is, want volgens mij gaat het u er vooral om dat wij laten zien wat we doen en dat we de risico's serieus nemen.

Het tweede punt heeft te maken met de financiële risico's. De heer Bouwmeester is goed op de hoogte en heeft recent waarschijnlijk contact gehad met het stadsdeel. Wij hebben gisteravond en vandaag ook contact gehad met het stadsdeel. De centrale stad heeft een tamelijk grote risicobuffer aangelegd van ongeveer 4% van het totaal. Dat is een redelijk en niet ongebruikelijk percentage. Het stadsdeel heeft niet stilgezeten. Het heeft tot nu toe wel degelijk ook een reservering gemaakt, maar deze is aanzienlijk geringer, ongeveer 0,7% ofwel enkele honderdduizenden euro's. Het stadsdeel heeft mij bij monde van de portefeuillehouder Financiën laten weten dat het bereid is om de risicovoorziening te vergroten tot iets wat vergelijkbaar is met die van ons. Ik denk dat we uw motie op twee manieren kunnen bekijken. Aan de ene kant vraagt u om een inspanning. Die leveren we al en dat ziet er goed uit. De heer Bouwmeester zegt dat ook. Aan de andere kant wilt u uw zorgen laten blijken en ervoor zorg dragen dat die inspanning geleverd wordt. Het is pas binnen als het binnen is. Er zal dus besluitvorming moeten plaatsvinden door het db en de raad. Ik kan mij voorstellen dat u de motie handhaaft. Het college heeft er geen bezwaar tegen als u zich maar realiseert dat de inzet van het stadsdeel positief is en dat de signalen de goede kant uit wijzen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Van Es.

Wethouder **VAN ES**: Ik wil beginnen met 'het lelijke ding'. Dat begrip heb ik in de commissie gebruikt. De heer De Wolf heeft volkomen gelijk. Ik heb het niet gebruikt om iets aan te duiden dat frauduleus zou zijn. Tien jaar geleden is er met de beste bedoelingen bedacht om iets moois in die wijk neer te zetten wat uitgemond is in iets waarover we vanavond veel praten. Iets verhuren wat weer doorverhuurd is aan anderen wat niet met de subsidie is verrekend, over een subsidie die vermengd wordt met religieuze activiteiten, over huren die onder de bandbreedte voor maatschappelijke instellingen liggen. Dat is allemaal waar. Er is nu weer voldoende over gezegd. Het lelijkste vind ik nog wat er in de Groene Amsterdammer stond: het was de bedoeling om er een open gebouw neer te zetten, beschikbaar en toegankelijk voor de buurt. Een gebouw waar iedereen welkom was. Het is een prachtig gebouw, maar het is een gesloten bolwerk geworden waar veel mensen zich niet welkom voelen. Dat alles leidde ertoe dat ik zei dat het een lelijk ding is. Ik vind dat het stadsdeel heel goed aan het werk is gegaan om dat recht te zetten, om het op orde te brengen. Wij doen dat ook, want er is ons veel aan gelegen. Dat heeft onder andere te maken met de dingen waar mevrouw Shahsavari-Jansen over sprak. We wilden een gebouw dat open is naar de buurt en waar diensten verleend worden en niet een loket van de Dienst Werk en Inkomen waar mensen niet naartoe durven omdat ze bijvoorbeeld afvallig zijn of homoseksueel zijn en langs de imam moeten. U hebt volkomen gelijk, dat willen we niet. Ter relativering wil ik wel opmerken dat mensen niet per se bij dat loket van de Dienst Werk en Inkomen een afspraak hoeven te maken als ze dat niet willen. Van de dienst uit gezien, is het een

kwestie van dienstverlening om ook loketten in de buurt te hebben. Als zulk een goede bedoeling echter in haar tegendeel verkeert, dan ben ik de eerste om te zeggen: daar stoppen we mee. Dat kan niet. Het is dan ook alleszins terecht dat u daar op wijst.

Er is opnieuw gevraagd om te inventariseren waar in de stad aan religieuze instellingen verhuurd wordt onder de bandbreedte voor maatschappelijke organisaties. U vroeg ook om te onderzoeken waar subsidiering plaatsvindt en vermenging met religieuze activiteiten. Ik heb toegezegd dat we dat eerste gaan doen. Wat het tweede betreft moet ik zeggen dat wij geen idee hebben hoe omvangrijk of hoe intensief dat gebeurt. Ik wil daarom echt een slag om de arm houden. Ik heb dat ook in de commissie gedaan. We gaan bekijken of we dat überhaupt waar kunnen maken, maar we komen erop terug en we laten het u zo spoedig mogelijk weten.

We kunnen wel zeggen dat we, al vanaf het moment dat we dit goed tot ons lieten doordringen, met het stadsdeel hebben afgesproken dat dit niet meer voorkomt en dat ook tot beleid gemaakt hebben. Er wordt veel scherper gelet op de zo belangrijke scheiding van al die dingen waar we vanavond over spreken.

(Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Iedereen praat over de compenserende neutraliteit vanwege de lagere huur. Ik heb ook gevraagd of het bouwen van moskeeën met overheidsgeld ook onder de compenserende neutraliteit valt.)

Volgens mij heeft de heer Ossel daar al iets over gezegd. Het bouwproces en het voorbereidingsproces vond plaats lang voor de verschijning van de nota en voor de motie van de heer De Wolf. Het is daarom moeilijk om dat historisch te beoordelen. De burgemeester zal er ook iets over zeggen.

De **VOORZITTER**: Ik zal nog iets zegen over de scheiding van kerk en staat. Daarmee krijgt u ook antwoord op uw vraag. Het kan heel kort zijn. Ik begin met de vraag van de heer Ivens. Hij vroeg of de notitie naar aanleiding van het debat en de aangenomen motie is veranderd. De notitie is niet veranderd in de zin dat er een fysiek document is waar dit in verwerkt is. Ik weet dit zo goed omdat ik zelf ook op het verkeerde been ben gezet toen ik de notitie voor het eerst las. Later bleek dat er nog een heel belangrijke motie was. Ik ben er echter snel over geïnformeerd door de raadscommissie waarin ik samen met mevrouw Van Es mijn eerste bespreking voerde. Toen werd klip-en-klaar door alle sprekers uitgelegd wat de stand van zaken was. Inclusieve neutraliteit is het uitgangspunt en compenserende neutraliteit enkel bij hoge uitzondering die bovendien vooraf in de gemeenteraad moet worden besproken. Zo is het mij als het ware geleerd. Het is relevant om dit ook in de notitie op te nemen, maar in de commissievergadering waarin mevrouw Van Es en ik dit bespraken, is een goede afspraak gehanteerd waar we aan vast moeten houden. Er is gezegd dat we proberen om zo rustig mogelijke situaties te creëren in bestaande gevallen om te bekijken hoe dit werkt en of er verdere aanpassingen nodig zijn. Die afspraak staat nog. Ik meen dat dit volgens plan rond de zomer zou gebeuren. Na de zomer kunnen we dit bespreken aan de hand van enkele casussen, waaronder deze. In de brief staat dat deze casus een onderdeel kan zijn van die casussen. Ik herhaal wat erover is afgesproken met uw raad. Dat is tevens een evaluatie die al in die commissievergadering is afgesproken. Het was de commissie van mevrouw Van Es en ik denk dat u daar zelf niet bij was.

Daarmee heb ik ook antwoord gegeven aan mevrouw Shahsavari-Jansen. Volgens de motie-De Wolf die de vrucht was van een uitgebreide discussie in de raad, zou hier sprake zijn van compenserende neutraliteit en zou dit altijd hier voorgelegd moeten worden met de vraag of een uitzondering kan worden toegestaan of niet.

(Mevrouw **ORNSTEIN**: Mag ik een opmerking van de orde maken? Als u als burgemeester spreekt, dan wil ik graag het voorzitterschap overnemen.)

Ik dacht dat dit wel even kon. We hebben geloof ik bijna anderhalve eeuw zo vergaderd zonder dat er veel brokken zijn ontstaan. Ik wilde zo pauzeren en dan van voorzitter wisselen. Als mevrouw Ornstein het beter vindt, dan kan ik een stoel opschuiven, want ik meen dat het onderwerp 'scheiding van kerk en staat' de grootste voorzichtigheid rechtvaardigt.

Voorzitter: mevrouw Ornstein

(Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Dat is waar. Ik zal intussen mijn vraag stellen. U zegt dat er destijds nog geen notitie over de scheiding van kerk en staat was en dat wij niet over compenserende neutraliteit hadden gesproken. Daar ben ik het mee eens, dat is zo. Hoe wenselijk vindt het college het nu echter dat deze twee moskeeën met overheidsgeld zijn gebouwd? Die vraag blijft wat mij betreft nog staan.)

Burgemeester **VAN DER LAAN**: Daar heeft het college niet als zodanig uitgebreid over gesproken. Ik draai het even om. Het college staat volledig achter de motie-De Wolf zoals ze net nog is uitgelegd en zoals ik haar heb bevestigd in de afspraak die ik heb aangehaald. Volgens mij zijn het college en de raad weer op één lijn gekomen door de besluitvorming over die motie. Ik snap heel goed dat u dit op het verleden wilt toepassen en vraagt wat we allemaal hadden kunnen doen. Weet u, er zijn genoeg actuele onderzoeksvragen en waarschijnlijk ook toekomstige. Als u het goed vindt, dan houd ik het erop dat wij het eens zijn.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van 't Wout.

De heer **VAN 'T WOUT**: Het is misschien een beetje vreemd, maar ik wil beginnen met te reageren op de inbreng van D66 in dit debat. Wat mij betreft heeft die partij haar tweede kokosmatje van de dag gehad. U herinnert zich ongetwijfeld allemaal de briljante inbreng van D66 bij het principiële debat in 2008. Ik zie heel veel mensen vragend kijken. Inderdaad, dat geldt ook voor mij. Ik zal u, mijnheer Bouwmeester, in ieder geval uitleggen wat volgens de VVD de scheiding van kerk en staat niet inhoudt, namelijk een normale en respectvolle omgang met alle democratische partijen. Dat zou juist u als Democraten 66 moeten aanspreken.

(De heer **BOUWMEESTER**: Ik ben het helemaal eens met de stelling dat we op een normale manier met alle democratische partijen omgaan. Dat een partij haar principes, haar liberale basiswaarden overboord werpt voor de macht kan ik echt niet begrijpen. Daar doelde ik op met mijn opmerking over de heer Rutte.)

(De **VOORZITTER**: En uw vraag is, mijnheer Bouwmeester?)

Dat de heer Bouwmeester dingen niet begrijpt, is ons vandaag meerdere malen duidelijk geworden. Ik vervolg mijn betoog.

Ik dank het college voor de uitgebreide beantwoording en ook voor de houding die daaruit spreekt. Men neemt dit namelijk buitengewoon serieus en zegt dat men leert van de manier waarop dit in het verleden is gegaan en dat men de gemeenteraad er actief bij wil betrekken. Ik hecht echter veel waarde aan mijn motie. Ik wentel mij misschien in de hoop dat de motie eerder rondgestuurd is aan alle woordvoerders in de raad en dat dit

misschien de aanleiding is geweest om gisteravond contact met Oost op te nemen, maar vooral omdat ik niet helemaal gerust ben over de manier waarop de debatten in de stadsdeelraad Oost tot nu toe zijn verlopen. De heer Ivens heeft er ook al aan gerefereerd. Daarom hoop ik van harte dat de motie hier met het positieve preadvies van de wethouder op een meerderheid kan rekenen.

Tot slot nog kort iets over de scheiding tussen kerk en staat. Voor de VVD toont heel veel van wat er vanavond over gezegd is aan dat het goed is om er nogmaals bij stil te staan. Ook de burgemeester zei dat al. Ik weet nog dat het debat in 2008 eindigde – en daarmee nooit geëindigd is – met de fameuze woorden van Job Cohen: de vraag is of de wolf nu gesproken heeft of niet. Vanavond hebben we meermalen kunnen merken dat de motie-De Wolf nog altijd voor meer dan één interpretatie vatbaar is. Ik denk dat het nuttig is om aan de verwarring een einde te maken en ook aan de stadsdelen hierover duidelijkheid te bieden.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer De Wolf.

De heer **DE WOLF**: Ik wil kort iets zeggen over de moties en de antwoorden van het college. Ik wil het college daarvoor bedanken omdat het college adequaat en indringend heeft gereageerd op de argumenten die in de raad zijn uitgewisseld. Het heeft de context waarin een aantal dingen gebeurt nog eens duidelijk gemaakt, bijvoorbeeld ten aanzien van OLAF. Dank daarvoor. Ik begrijp nu ook beter wat met 'een lelijk ding' werd bedoeld. Ook daarvoor dank, want dat was mij niet helemaal duidelijk.

Er zijn twee moties. De motie van de heer Van 't Wout vraagt om een stevig gesprek met stadsdeel Oost. Daar komt de motie eigenlijk op neer. Het college heeft duidelijk gemaakt dat dit gesprek voor een groot deel al gevoerd is en dat het college het ook verder zal voeren en ervan uitgaat dat het stadsdeel zich in de financiële kwestie en het treffen van een voorziening op een juiste manier zal opstellen. In de ogen van het college is dat voor een deel al gebeurd. Het college heeft toegezegd om dat gesprek nogmaals te voeren om te bekijken of dat allemaal goed verloopt. Die toezegging lijkt mij helder en de motie is daarmee volstrekt overbodig geworden. Het lijkt mij een beetje vreemd om de motie te handhaven en er erg veel waarde aan te hechten. Dat is een vreemde manier van omgaan met de toezeggingen die het college in dat verband gedaan heeft en de opmerkingen over de inspanningen van het stadsdeel tot nu toe. Wij zullen de motie daarom niet steunen.

Er is ook een motie van de heer Ivens over de scheiding van kerk en staat die vraagt om een hernieuwde discussie en een nieuwe notitie daarover. Dat is in wezen toegezegd. De notitie komt eraan. Ik zou niet weten waarom we daar nog een apart besluit over moeten nemen als de datum waarop de discussie plaatsvindt al is genoemd. Ik vind dat prima en mij lijkt ook deze motie overbodig. Wij zullen deze motie daarom niet steunen. De burgemeester heeft een toezegging gedaan.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Ulichki.

Mevrouw **ULICHKI**: Ik dank het college voor de uitgebreide beantwoording. Ik hoor het college ook toezeggen dat het met het stadsdeel in gesprek is en dat ook wil blijven. We weten inmiddels ook dat het db van Oost een aantal maatregelen heeft genomen waaronder het nemen van solide maatregelen die de risico's voor de centrale stad moeten minimaliseren. Voor ons is daarmee de kwestie afgerond en is de motie

overbodig. Ook de motie van de SP achten wij overbodig, want er komt een inventarisatie en dan wordt het debat gevoerd waarna de uitkomst naar de stadsdelen kan.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Ivens.

De heer **IVENS**: Het is fijn om vandaag hier te zijn, want de standpunten die hier worden ingenomen bevallen mij een stuk beter dan de standpunten die in het debat in Oost werden ingenomen. Dat is het positieve van dit debat. De scheiding van kerk en staat staat hier kennelijk nog hoog in het vaandel. Prachtig. Het debat blijft levendig en blijft zich ontwikkelen. Ik ben heel blij met de woorden van de burgemeester en het feit dat hij toegeeft dat het niet fijn is dat de notitie nog niet helemaal op orde is. Na de zomer gaan we daar eens goed naar kijken. Dat wordt de evaluatie. Dat is mooi. Dat gaan we doen. Ik hoor echter geen toezegging ten aanzien van mijn motie. Ik vind het prima als u wel een toezegging doet, want dan kan ik de motie intrekken. In mijn motie vraag ik heel nadrukkelijk dat wij hier proberen aan te geven hoe wij de uitwerking van de notitie voor ons zien. Wat is wel en niet toelaatbaar? Wij moeten ook aan de stadsdelen laten weten wat het kader is dat wij schetsen en wat wij precies bedoelen. Nu dreigt er in mei in stadsdeel Oost een abstracte en vage discussie te worden gevoerd over de scheiding van kerk en staat. Zoals wij wel eens Tweede Kamer spelen, gaan ze daar gemeenteraad spelen. We zitten allemaal te wachten op de concrete invulling. Als u de stadsdelen laat weten dat ze na de zomer een concrete uitwerking krijgen, horen wat toelaatbaar is en wat niet, dan kunnen we deze motie intrekken. Als u dat enigszins onduidelijk laat, dan wil ik de motie graag in stemming brengen. We moeten voorkomen dat we overal dezelfde discussies voeren. Laten we de stadsdelen een handje helpen en de scheiding van kerk en staat een stap verder brengen. Zoveel jaar nadat de notitie is vastgesteld, verdient het onderwerp dat.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Ossel.

Wethouder **OSSEL**: Ik kan heel kort zijn. De heer Van 't Wout handhaaft zijn motie. In mijn reactie heb ik haar een beetje boven de markt laten hangen. De motie is overbodig gezien onze omgang met toezeggingen. Mocht de raad haar toch aannemen, dan beschouw ik dit als een aansporing om op de ingeslagen weg voort te gaan.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan burgemeester Van der Laan.

Burgemeester **VAN DER LAAN**: Heel kort om de heer Ivens gerust te stellen. Op de tweede pagina van de brief van 9 maart staat in de laatste zinnen dat het college het standpunt van de inclusieve neutraliteit opnieuw onder de aandacht van de stadsdelen zal brengen. Dat is een element waarover u zekerheid wilt hebben. Ik herhaal nog eens dat we dat zullen doen, met inbegrip van uw tweede verzoek over de uitwerking van de scheiding van kerk en staat. Dat is de evaluatie die we met de raad gaan doen. Dat kan leiden tot een nieuwe notitie. Het zal in ieder geval leiden tot wat u in uw eerste termijn bepleitte om in het document het standpunt van de raad op te nemen zodat men niet op zoek hoeft naar twee documenten om te begrijpen wat het standpunt van de gemeenteraad van Amsterdam is. Ik hoop dat dat voor u duidelijk genoeg is.

(De heer **IVENS**: Dat is fijn om te horen, maar ik wil een duidelijke toezegging. Laat u dit ook aan stadsdeel Oost weten? En wat adviseert u stadsdeel Oost? Dat wil in mei al zijn eigen notitie gaan opstellen en er

zelf over gaan nadenken. Adviseert u het stadsdeel om zich geen zorgen te maken omdat wij na de zomer met een uitwerking komen? Of moet het stadsdeel alsnog zelf het wiel gaan uitvinden?)

Ik denk dat wij het stadsdeel een handje gaan helpen. Ik vind het sowieso verlies van energie als overal het wiel wordt uitgevonden. Dit wiel is in 2008/2009 door de raad en het college uitgevonden en is het vigerende recht. Wij gaan gewoon vertellen wat het vigerend recht is.

(De heer **IVENS**: Wij wachten vol spanning de discussie af en we hopen dat de uitkomst concreet genoeg is zodat de stadsdelen er iets mee kunnen. We wachten de zomer af en trekken de motie in.)

Dank voor dat vertrouwen. We zullen het niet beschamen.

De motie-Ivens (Gemeentebblad afd. 1, nr. 127), ingetrokken zijnde, maakt geen onderwerp van behandeling meer uit.

De discussie wordt gesloten.

Aan de orde is de stemming over de motie-Van 't Wout en Shahsavari-Jansen (Gemeentebblad afd. 1, nr. 126).

De motie-Van 't Wout en Shahsavari-Jansen (Gemeentebblad afd. 1, nr. 126) wordt bij zitten en opstaan verworpen.

De **VOORZITTER** constateert dat de motie-Van 't Wout en Shahsavari-Jansen (Gemeentebblad afd. 1, nr. 126) is verworpen met de stemmen van de VVD, de SP, het CDA en Red Amsterdam voor.

De voordracht wordt zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd; de raad neemt mitsdien het besluit, vermeld onder nr. 99 van afd. 1 van het Gemeentebblad.

De **VOORZITTER** schorst de vergadering.

De **VOORZITTER** heropent de vergadering.

16

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 29 november 2011 tot vaststellen van een Verordening tot wijziging van de Subsidieverordening ter stimulering van de schone rondvaart (Gemeentebblad afd.1, nr. 66)

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Evans-Knaup.

De heer **EVANS-KNAUP**: Wij hebben een amendement op deze voordracht. Het is een tamelijk technisch amendement dat moet regelen dat de verordening correspondeert met de Europese regelgeving. Toen we dit onderzochten, kwamen we tot de conclusie dat het goed zou zijn als alle motoren die beroepsmatig gebruikt worden voldoen aan de Europese normen. Wij zullen daartoe binnenkort een initiatiefvoorstel indienen dat moet regelen dat naast vrachtwagens ook andere motoren als

rondvaartboten en aggregaten, de non-roadmotoren, aan diezelfde eisen gaan voldoen. Wij hopen dat daarmee onze binnenstad snel een beetje schoner wordt.

De **VOORZITTER** deelt mee dat het volgende amendement is ingekomen:

41° Amendement van het raadsleden Evans-Knaup inzake de Verordening tot wijziging van de Verordening ter stimulering van de schone rondvaart (Gemeentebld afd. 1, nr. 133).

Besluit:

Daar waar gesproken wordt over de CCR3-norm dit te vervangen door de Fase IIIB-norm.

Aan artikel 1 wordt tussen de onderdelen k. 'middelgrote onderneming' en l. 'rondvaartboot' het volgende onderdeel toegevoegd: 'oplaadpunt: een voorziening die hoofdzakelijk wordt gebruikt voor het opladen van een elektrische motor van een rondvaartboot;'.
Te vervangen door:

Aan artikel 1 Begripsbepalingen wordt tussen de onderdelen k. 'middelgrote onderneming' en l. 'rondvaartboot' het volgende onderdeel toegevoegd: 'oplaadpunt: een walstroomvoorziening die hoofdzakelijk wordt gebruikt voor het opladen van een elektrische motor van een rondvaartboot. Deze voorziening wordt gevoed door het vaste stroomnet.

Artikel 1 e. Fase IIIB-norm; norm conform EU richtlijnen.

In artikel 3, tweede lid, onderdeel a, wordt '31 december 2012' vervangen door '1 maart 2014'.

Deze wijziging uit de voordracht niet over te nemen.

Aan artikel 3, tweede lid, toe te voegen: c. Fase IV-norm of een gelijkwaardig alternatief.

Aan artikel 3 wordt een lid 4 toegevoegd luidende:

4. Het college verstaat onder een gelijkwaardig alternatief voor een motor die voldoet aan de Fase IV-norm, zoals in lid 2 onder c, van dit artikel, in ieder geval een motor met een uitstoot van maximaal NOx 0,4 µg/kWh en PM 0,025 µg/kWh of een volledig elektrische primaire aandrijving.

Artikel 4

Lid 2. De motor waar de subsidie betrekking op heeft, wordt als hoofdmotor gebruikt voor het aandrijven van de rondvaartboot. ~~De motor wordt niet voor andere doeleinden gebruikt.~~

Lid 5. Indien het vaartuig wordt voorzien van hulpmotoren en/of stroomaggregaten dienen deze ook te voldoen aan de fase IIIB-norm.

Lid 6. Indien er sprake is van een elektrische motor: bij een motor bedoeld voor het aandrijven van de rondvaartboot die volledig elektrisch voor de gebruikelijke bedrijfsvoering gebruikt kan worden mogen hulpmotoren en/of stroomaggregaten niet volcontinu in gebruik zijn (slechts ter ondersteuning) en ook niet de taak van de hoofdmotor kunnen overnemen.

Artikel 8, derde lid komt te luiden:

De subsidie bedraagt voor elke aangeschafte of aangepaste motor en voor elke rondvaartboot maximaal:

a. 10.000 euro voor het voorzien van een roetfilter en een naverbrander op een motor die voldoet aan de CCR2-norm waarvan de motor uiterlijk 31 juli 2011 is aangepast;

- b. 18.000 euro voor een motor die voldoet aan de Fase IIIB-norm of een gelijkwaardig alternatief waarvan de motor uiterlijk 1 maart 2012 is vervangen;
- c. 6000 euro voor het voorzien van een roetfilter en een naverbrander op een motor die voldoet aan de CCR2-norm waarvan de motor uiterlijk 31 december 2011 is aangepast;
- e. 2000 euro voor het voorzien van een roetfilter en een naverbrander op een motor die voldoet aan de CCR2-norm waarvan de motor uiterlijk 31 december 2012 is aangepast;
- f. 15.000 euro voor een motor die voldoet aan de Fase IIIB-norm of een gelijkwaardig alternatief waarvan de motor uiterlijk 1 maart 2013 is vervangen;
- g. 12.000 euro voor een motor die voldoet aan de Fase IIIB-norm of een gelijkwaardig alternatief waarvan de motor uiterlijk 1 maart 2014 is vervangen;
- h. 9000 euro voor een motor die voldoet aan de Fase IIIB-norm of een gelijkwaardig alternatief waarvan de motor uiterlijk 31 december 2014 is vervangen;
- i. 15.000 euro voor een motor die voldoet aan de Fase IV-norm of een gelijkwaardig alternatief waarvan de motor uiterlijk 31 december 2014 is vervangen.

Het amendement maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Schimmelpennink.

De heer **SCHIMMELPENNINK**: Dit voorstel was een echt hamerstuk. Het is een voorstel waarin het bedrag van 950.000 euro veranderd werd in 1 miljoen euro. Het is nauwelijks voorstelbaar dat zoiets op de agenda wordt gezet. Daar is echter wel deze activiteit uit voortgekomen. Wat mij daarin bijzonder bevalt, is dat we tot een meetbare norm zijn gekomen. Er is veel over gezegd, maar ik zal het eenvoudig stellen. We hebben hier te maken met een oppositiepartij die heeft samengewerkt met de wethouder en zijn ambtenaren en samen zijn ze tot een norm gekomen. De norm is heel eenvoudig meetbaar. Voor stikstofdioxide is de norm 0,4 µg/kWh en voor fijnstof 0,025 µg/kWh. Dat zijn meetbare grootheden. Normaal is het moeilijk om vervuiling aan te pakken, maar als we de vervuiling kunnen meten en de norm kunnen controleren, dan is dit uitvoerbaar. Ik vind dat hier een grote prestatie is verricht en dat wil ik hier graag nog eens zeggen. Ik denk dat we af moeten stappen van het subsidiëren van de vervuiler. Ik denk echt dat we geld moeten besparen en dat we regels moeten opstellen. Daarvoor hebben we een norm nodig. Die norm hebben we nu. Als wij deze norm handhaven, dan kunnen we gemakkelijk voldoen aan de eisen van de Europese Unie. We kunnen daarnaast ook de gezondheid van onze inwoners dramatisch verbeteren.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Manuel.

De heer **MANUEL**: Ondanks dit uitgebreide college wil D66 toch een reactie van het college zelf voordat wij ons oordeel zullen vellen over dit zeer uitgebreide amendement.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Wiebes.

Wethouder **WIEBES**: Er is inderdaad goed samengewerkt. Ik wil Red Amsterdam hartelijk danken voor het initiatief, maar ook voor de genomen moeite. Ik steun het amendement graag. Ik heb mij een paar weken geleden hierin verdiept en had een

blaadje volgeschreven waarin ik u in mensentaal kon uitleggen wat de verbeteringen waren. Ik moet u eerlijk bekennen dat ik het ergens deze middag kwijt moet zijn geraakt. Vragen hierover moet u dus aan de heer Evans-Knaup stellen. Mijn antwoord is dat ik het amendement steun.

(De heer **DE GOEDE**: Wat doen we als ik een technische fout in het amendement zie staan?)

(De **VOORZITTER**: Als er sprake is van een technische fout, dan zou ik er een punt van orde van maken. Ik denk dat dat het meest praktische is.)

(De heer **DE GOEDE**: Ik neem aan dat de indieners het opladen van een elektrische accu bedoelen en niet het opladen van een elektrische motor. Anders zou geen enkele boot hiervoor subsidie krijgen.)

(De **VOORZITTER**: Wij kijken even naar de heer Evans-Knaup.)

(De heer **EVANS-KNAUP**: Dat klopt. Ik zou het amendement snel even kunnen veranderen.)

(De **VOORZITTER**: Als wij overal waar 'motor' staat 'de accu's van motoren' lezen, dan komt het goed.)

(De heer **EVANS-KNAUP**: Volgens mij wel.)

Het amendement-Evans-Knaup (Gemeentebblad afd. 1, nr. 133), ingetrokken zijnde, maakt geen onderwerp van behandeling meer uit.

De **VOORZITTER** deelt mee dat het volgende amendement is ingekomen:

42° Amendement van het raadsleden Evans-Knaup inzake de Verordening tot wijziging van de Verordening ter stimulering van de schone rondvaart (Gemeentebblad afd. 1, nr. 132).

Besluit:

Daar waar gesproken wordt over de CCR3-norm dit te vervangen door de Fase IIIB-norm.

Aan artikel 1 wordt tussen de onderdelen k. 'middelgrote onderneming' en l. 'rondvaartboot' het volgende onderdeel toegevoegd: 'oplaadpunt: een voorziening die hoofdzakelijk wordt gebruikt voor het opladen van de accu's van elektrische motoren van een rondvaartboot;'.
Te vervangen door:

Aan artikel 1 Begripsbepalingen wordt tussen de onderdelen k. 'middelgrote onderneming' en l. 'rondvaartboot' het volgende onderdeel toegevoegd: 'oplaadpunt: een walstroomvoorziening die hoofdzakelijk wordt gebruikt voor het opladen van de accu's van elektrische motoren van een rondvaartboot. Deze voorziening wordt gevoed door het vaste stroomnet.

Artikel 1 e. Fase IIIB-norm; norm conform EU richtlijnen.

In artikel 3, tweede lid, onderdeel a, wordt '31 december 2012' vervangen door '1 maart 2014'.

Deze wijziging uit de voordracht niet over te nemen.

Aan artikel 3, tweede lid, toe te voegen: c. Fase IV-norm of een gelijkwaardig alternatief.

Aan artikel 3 wordt een lid 4 toegevoegd luidende:

4. Het college verstaat onder een gelijkwaardig alternatief voor een motor die voldoet aan de Fase IV-norm, zoals in lid 2 onder c, van dit artikel, in ieder geval een

motor met een uitstoot van maximaal NOx 0,4 µg/kWh en PM 0,025 µg/kWh of een volledig elektrische primaire aandrijving.

Artikel 4

Lid 2. De motor waar de subsidie betrekking op heeft, wordt als hoofdmotor gebruikt voor het aandrijven van de rondvaartboot. ~~De motor wordt niet voor andere doeleinden gebruikt.~~

Lid 5. Indien het vaartuig wordt voorzien van hulpmotoren en/of stroomaggregaten dienen deze ook te voldoen aan de fase IIIB-norm.

Lid 6. Indien er sprake is van een elektrische motor: bij een motor bedoeld voor het aandrijven van de rondvaartboot die volledig elektrisch voor de gebruikelijke bedrijfsvoering gebruikt kan worden mogen hulpmotoren en/of stroomaggregaten niet volcontinu in gebruik zijn (slechts ter ondersteuning) en ook niet de taak van de hoofdmotor kunnen overnemen.

Artikel 8, derde lid komt te luiden:

De subsidie bedraagt voor elke aangeschafte of aangepaste motor en voor elke rondvaartboot maximaal:

- a. 10.000 euro voor het voorzien van een roetfilter en een naverbrander op een motor die voldoet aan de CCR2-norm waarvan de motor uiterlijk 31 juli 2011 is aangepast;
- b. 18.000 euro voor een motor die voldoet aan de Fase IIIB-norm of een gelijkwaardig alternatief waarvan de motor uiterlijk 1 maart 2012 is vervangen;
- c. 6000 euro voor het voorzien van een roetfilter en een naverbrander op een motor die voldoet aan de CCR2-norm waarvan de motor uiterlijk 31 december 2011 is aangepast;
- e. 2000 euro voor het voorzien van een roetfilter en een naverbrander op een motor die voldoet aan de CCR2-norm waarvan de motor uiterlijk 31 december 2012 is aangepast;
- f. 15.000 euro voor een motor die voldoet aan de Fase IIIB-norm of een gelijkwaardig alternatief waarvan de motor uiterlijk 1 maart 2013 is vervangen;
- g. 12.000 euro voor een motor die voldoet aan de Fase IIIB-norm of een gelijkwaardig alternatief waarvan de motor uiterlijk 1 maart 2014 is vervangen;
- h. 9000 euro voor een motor die voldoet aan de Fase IIIB-norm of een gelijkwaardig alternatief waarvan de motor uiterlijk 31 december 2014 is vervangen;
- i. 15.000 euro voor een motor die voldoet aan de Fase IV-norm of een gelijkwaardig alternatief waarvan de motor uiterlijk 31 december 2014 is vervangen.

Het amendement maakt deel uit van de beraadslaging.

De discussie wordt gesloten.

Aan de orde is de stemming over het amendement-Evans-Knaup (Gemeentebblad afd. 1, nr. 132).

Het amendement-Evans-Knaup (Gemeentebblad afd. 1, nr. 132) wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

De **VOORZITTER** constateert dat het amendement-Evans-Knaup (Gemeentebblad afd. 1, nr. 132) met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over de voordracht (nr. 66).

De voordracht (nr. 66) wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

De **VOORZITTER** constateert dat de voordracht (nr. 66) met algemene stemmen is aangenomen.

De voordracht wordt zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd; de raad neemt mitsdien het besluit, vermeld onder nr. 66 van afd. 1 van het Gemeenteblad, met inachtneming van de daarin als gevolg van aanneming van het amendement-Evans-Knaup (Gemeenteblad afd. 1, nr. 132) aangebrachte wijzigingen.

17A

Actualiteit van de raadsleden mevrouw Van Doorninck en mevrouw Van Velzen van 7 maart 2012 inzake kinderrechten van vreemdelingen (Gemeenteblad afd.1, nr. 111)

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Van Doorninck;

Mevrouw **VAN DOORNINCK**: Kinderen eerst. Elk kind telt. De kinderen hebben de toekomst. Het belang van goede zorg voor onze kinderen wordt door iedereen gedeeld en uitgedragen. Amsterdam zorgt over het algemeen ook goed voor zijn kinderen. Ook voor kinderen zonder een verblijfsvergunning. Dat moet ook. Het staat namelijk in internationale verdragen die Nederland heeft getekend. Elk kind heeft recht op basisvoorzieningen als opleiding, het opbouwen van een privéleven en opvang. Kinderrechten houden onder andere in dat bij alle maatregelen die kinderen betreffen het belang van het kind voorop moet worden gesteld. Als we zien wat er gebeurt als de IND besluit om een gezin met kinderen uit te zetten naar het land van herkomst, dan wordt dat niet of nauwelijks gedaan. De belangen van het kind verliezen het op voorhand van het belang van de Nederlandse staat om vreemdelingen zonder recht op verblijf terug te laten keren.

De belangen van het kind staan voorop. Dat is een recht, een kinderrecht. Het debat dat wij vandaag voeren gaat ook niet daarover, maar over de vraag of die belangen per individu afgewogen moeten worden of dat er structurele oplossingen moeten komen voor kinderen die hier zijn geworteld en dreigen te worden uitgezet. De minister en ook de Raad van State gaan ervan uit dat die belangen individueel afgewogen kunnen worden, dat besluiten erover per discretionaire bevoegdheid van de minister kunnen worden genomen. Het betekent in feite dat elk kind dat door uitzetting in zijn of haar belangen wordt geschaad naar de minister moet stappen om te vragen of hij de hand over het hart strijkt. Het is logisch dat een dergelijk kind, de advocaat van het kind en de ouders van het kind om het pleidooi kracht bij te zetten de media zullen opzoeken. We hebben allemaal gezien hoe dat gaat. Het grote politieke en maatschappelijke debat dat er over Mauro is gevoerd, heeft ons in ieder geval opgeleverd dat veel Nederlanders zijn geconfronteerd met de schrijnende situatie van een in Nederland geworteld kind dat uitgezet dreigt te worden en dat er nog meer kinderen in Nederland in dezelfde situatie verkeren. Of het nu asielkinderen zijn of kinderen die op een andere manier hier zonder verblijfstatus zijn. Heel veel Nederlanders willen niet dat die kinderen worden uitgezet. Dat heeft dat debat ons opgeleverd. Eén ding moeten we niet willen, en dat is nog eens een dergelijk debat. Kinderen die opkomen voor hun rechten moeten niet aan zulk een mediacircus worden blootgesteld. We kunnen dan de zeer akelige situatie krijgen dat kinderen die het goed

doen in de media meer kans hebben op een positieve uitspraak van de minister dan een kind dat iets minder mediageniek is.

Een tijdje geleden las ik een column van iemand van Cordaid die schreef: straks krijgen we nog de tv-show *So you think you can stay*, waarbij kinderen het tegen elkaar opnemen en degene die de meeste sms'jes krijgt, kan blijven. Dat kan niet. Kinderrechten zijn universeel en onvervreemdbaar. Die rechten kunnen niet worden gewaarborgd door een individuele afweging van de minister, afgedwongen door de publieke opinie. Daarom moet er een structurele oplossing komen. Het wetsvoorstel van de Partij van de Arbeid en de ChristenUnie voorziet daar voor een deel in. Amsterdam moet dat wetsvoorstel steunen, voor al die onbekende Amsterdamse kinderen die dreigen te worden uitgezet naar een land waar ze misschien zijn geboren, waar hun ouders vandaan komen, maar waar ze zelf helemaal niets meer mee hebben en waar ze misschien zelfs in hun ontwikkeling en in hun vrijheid worden beperkt. Die kinderen zijn hier opgegroeid, gaan hier naar school en hebben hier hun vrienden. Ze zijn hier geworteld en willen hier hun toekomst opbouwen. Amsterdam moet die kinderen een toekomst bieden.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Van Velzen.

Mevrouw **VAN VELZEN**: Ik zou hier vandaag verhalen kunnen vertellen. Schrijnende verhalen van kinderen die hier al jaren wonen, naar school gaan, sporten, hier vriendjes en vriendinnetjes hebben, vloeiend Nederlands spreken en geen andere omgeving kennen dan Amsterdam. Van wie de ouders al jaren in een asielpcedure zitten. Kinderen die alsnog van de ene op de andere dag kunnen worden uitgezet naar een land dat ze niet of nauwelijks kennen terwijl ze daar zelf niets aan kunnen doen. Ik zou u ook kunnen vertellen hoe vreselijk ik dat vind en hoe onrechtvaardig ik het vind voor de individuele kinderen. Ik zou ze bij naam kunnen noemen om duidelijk te maken dat de PvdA vindt dat deze in Nederland gewortelde kinderen gewoon in Nederland zouden moeten mogen blijven. Ik doe dat echter niet. Ik doe dat vooral niet omdat we allemaal gezien hebben dat het niet goed is om de politiek te persoonlijk te maken, om aan de hand van individuele levensverhalen van kinderen politiek te bedrijven. Het is niet goed voor die kinderen die er immers zelf ook niets aan kunnen doen en hun hele toekomst nog voor zich hebben. Het is ook niet goed voor de rechtstaat. We moeten niet steeds een beroep willen doen op de discretionaire bevoegdheid van de minister voor schrijnende gevallen. Dat werkt willekeur en valse verwachtingen in de hand. Dat is juist waarom het zo belangrijk is dat de PvdA-fractie in Den Haag samen met de ChristenUnie het initiatief heeft genomen voor de Wortelingswet. Vandaag vragen wij van de gemeenteraad van Amsterdam om zich achter dat voorstel te scharen en aan het college om er in de Tweede Kamer en bij minister Leers op aan te dringen om deze wet aan te nemen en uit te voeren.

Deze kinderen hebben in hun prille leven al minstens acht jaar lang banden opgebouwd in Amsterdam. Als zij worden uitgezet, is dat niet alleen schadelijk voor die kinderen zelf, maar het doet ook pijn bij al die Amsterdammers met wie ze bevriend zijn en met wie ze banden hebben. Bij hun meesters, juffen, vrienden, vriendinnen, klasgenoten, voetbalcoaches en muziekleraren. Ook zij moeten weten waar ze aan toe zijn voordat ze weer een sponsorloop of een vriendenactie opzetten. Daarom dienen wij vandaag samen met GroenLinks, het CDA, D66, Red Amsterdam en de SP een motie in waarin we vragen om een wettelijk kader te maken dat perspectief biedt aan kinderen zonder verblijfsstatus die langdurig geworteld zijn in Nederland en een permanent verblijf in Nederland mogelijk te maken.

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende motie is ingekomen:

43° Motie van de raadsleden Van Doorninck, Van Velzen, Shahsavari-Jansen, Ivens, Evans-Knaup en Manuel inzake kinderrechten van vreemdelingen (Gemeentebblad afd. 1, nr. 124).

Besluit:

Het college te verzoeken bij de minister van Immigratie, Integratie en Asiel en bij de Tweede Kamer aan te dringen op een wettelijk kader dat perspectief biedt aan kinderen zonder verblijfsstatus en die al langdurig geworteld zijn op een permanent verblijf in Nederland.

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Van der Velde.

Mevrouw **VAN DER VELDE**: Trots steunt deze actualiteit niet. We hebben in Nederland een wet en deze wet biedt volgens ons ruimte aan schrijnende gevallen. Dat neemt niet weg dat wij de actualiteit zeer sympathiek vinden. Wij zagen Mauro ook op de tv. Wij zagen ook andere kinderen die wilden blijven omdat ze goed vernederlandst waren. We moeten echter regels met elkaar afspreken en deze regels zijn er. Wat nu als er een Mauro verschijnt die niet acht jaar, maar zeven jaar in Nederland woont? Het kan ook hartverscheurend zijn om zo iemand een verblijfsvergunning te weigeren, daar zijn we het allemaal over eens. We voelen ons gesteund door de Raad van State die erop wijst dat aanpassing van de wet misbruik in de hand kan werken. Kinderen mogen straks niet het slachtoffer worden van procedures en daarvoor ingezet worden. Er zijn regels en als we die aanscherpen, dan komen we er wel. De procedure kan gerekt worden als kinderen in Nederland wonen. Een kind mag geen instrument worden van ouders die een verblijfsvergunning willen krijgen. Daar moeten we heel erg zuiver in zijn.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Shahsavari-Jansen.

Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Tweede Kamer spelen. De Amsterdamse CDA-fractie is daar in principe geen voorstander van. Dat gezegd hebbend, hebben we te maken met een actualiteit en een motie. En belangrijker nog: met een heftig maatschappelijk debat, ook in Amsterdam, over kinderen en asielpolitiek. Een debat dat ons allen raakt. Asielpolitiek is complex en weerbarstig. Eventuele nieuwe wetgeving vergt daarom een zorgvuldige en open afweging. Uit het advies van de Raad van State over de zogeheten Wortelingswet van Voordewind en Spekman blijkt dat ook. Laat de vraag of en wanneer er sprake is van een schrijnend geval zich in een algemene regel omschrijven? Of vereist dit maatwerk middels de discretionaire bevoegdheid van de minister, waarbij alle relevante belangen zorgvuldig worden afgewogen? Wordt met deze wet niet de indruk gewekt dat aan eerdere juridische oordelen over het verblijfsrecht alsnog feitelijk en juridisch hun werking wordt ontnomen als juist degenen die geen gehoor hebben gegeven aan de vertrekplicht terwijl anderen dat wel hebben gedaan alsnog een verblijfsrecht krijgen? Voorziet het initiatiefwetsvoorstel bijvoorbeeld in objectieve criteria om de mate van worteling te kunnen bepalen? Zomaar een aantal dilemma's die we kunnen opwerpen

naar aanleiding van het initiatiefvoorstel van Spekman en Voordewind. Om over het ongenueanceerde initiatief van Tofik Dibi nog maar te zwijgen.

Dit alles neemt niet weg dat we te maken hebben met de schrijnende realiteit van asielkinderen die hier soms al heel lang zijn. We kennen allemaal de voorbeelden. Voorbeelden die iedereen hier aan het hart gaan. Wij zijn daarom heel blij met het initiatief dat GroenLinks en de PvdA hebben genomen voor deze actualiteit en deze motie. We willen de oproep aan de minister om zich tot het uiterste in te spannen om te komen tot een wettelijk kader voor deze groep kinderen dan ook van harte steunen. De kern van waar het ons om te doen is, is dat het voor de toekomst van onze samenleving en voor de toekomst van deze jongeren van belang is dat wij hen perspectief bieden.

Het wettelijk kader moet wat ons betreft beter zijn dan het initiatief van de Partij van de Arbeid en de ChristenUnie. Een wettelijk kader dus dat de juridische kanttekeningen van de Raad van State adresseert. De motie vraagt dan ook om te komen tot een wettelijk kader en vraagt niet om het initiatiefwetsvoorstel van de Partij van de Arbeid en de ChristenUnie aan te nemen. Een wettelijk kader zodat de inspanningen van de minister zich gaan richten op het stroomlijnen en versnellen van de asielprocedures zodat schrijnende gevallen in de toekomst zoveel mogelijk worden voorkomen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Manuel.

De heer **MANUEL**: Gelukkig hoef ik mijn woorden niet zo te wegen als mevrouw Shabsavari-Jansen. Dit is een onderwerp dat in de Tweede Kamer thuishoort. D66 steunt hier, maar ook in de Tweede Kamer het voorstel van de Partij van de Arbeid en de ChristenUnie van harte. Ik ben het wel met mevrouw Shabsavari-Jansen eens dat het beste wat wij hier kunnen doen, naar ik begrijp in navolging van ruim vijftig andere gemeenten, een oproep doen aan de Tweede Kamer en aan de regering is om dit probleem, dat wij allemaal onderkennen, op een zorgvuldige manier op te lossen. Wij steunen de motie daarom van harte.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Flos.

De heer **FLOS**: Discussies over kinderrechten. Discussies over in Nederland gewortelde asielkinderen. Discussies over een stringent asielbeleid en de handhaving daarvan. Discussies over een wetsvoorstel dat door Spekman en Voordewind aanhangig is gemaakt. Heel belangrijke discussies waarover goed van gedachten gewisseld moet worden. Binnen onze fractie denken mensen er op verschillende manieren over. De VVD-fractie vindt echter unaniem dat dit soort discussies niet thuishoren in dit gremium, de gemeenteraad van Amsterdam, maar in de Tweede Kamer. Vanwege het belang van het onderwerp en de mening van de fractie die ik net verwoord, hebben wij geen fractiestandpunt over dit punt en daarom zal ieder fractielid naar eigen eer en geweten stemmen, op basis van de inhoud dan wel op basis van het feit dat hij of zij van mening is dat deze discussie hier niet thuishoort. Waar dit toe leidt, ziet u zo dadelijk.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Ivens.

De heer **IVENS**: De SP in de Tweede kamer steunt het kinderpardon en daarom steunt de SP ook hier het kinderpardon. Een aantal mensen heeft er terecht op gewezen dat het geen schoonheidswedstrijd moet worden. Iemand een gezicht geven, is altijd riskant. We kennen allemaal het voorbeeld van Mauro. Dat geval kreeg een gezicht. Daar

stonden we allemaal achter. In Amsterdam hebben we op dit moment helaas ook te maken met een gezicht. Geen gezicht dat zomaar de media zoekt, maar een gezin dat ons om steun vraagt. We kunnen het louter over de regels hebben, maar we kunnen het ook over de mensen erachter hebben. Deze mensen willen graag dat wij hen steunen. Het gaat over een gezin in Noord met drie kinderen. Dat gezin dreigt het land te moeten verlaten en uitgezet te worden naar Irak omdat Bagdad veilig zou zijn. De school is in actie gekomen om bij de IND een beroep op schrijnendheid te kunnen doen. De school en het gezin willen heel graag dat wij ook uitspreken dat we aan hun kant staan. Dat doen we niet alleen als we mensen bij EénVandaag zien of aan tafel bij Pauw en Witteman. We kunnen het ook doen bij anonieme mensen. We kunnen wachten tot het kinderpardon er is, maar dat zal voor dit gezin niet eens van toepassing zijn. We kunnen ook accepteren dat we hier te maken hebben met een schrijnend geval.

De SP kiest er heel graag voor om nu niet alleen aandacht te schenken aan de gezichten in de grote media, maar ook aan dit gezin en aan kinderen op de school waar deze kinderen heen gaan. De kinderen op die school begrijpen niet dat hun vriendjes het land moeten verlaten en naar Bagdad moeten waarvan ze allemaal de beelden kennen en waar het heus nog niet helemaal veilig is. Die kinderen begrijpen het niet. Laten wij het motto van dit college en van deze stad, Kinderen eerst, ook op deze kinderen toepassen. Daarom wil ik in navolging van een hele reeks burgemeesters die het al hebben opgenomen voor een aantal kinderen in hun stad aan deze burgemeester vragen of hij zich ook voor dit gezin in Amsterdam-Noord wil inzetten. Als de voorzitter mij toestaat om in de tweede termijn eventueel een motie in te dienen, dan wil ik eerst het antwoord van de burgemeester afwachten.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Evans-Knaup.

De heer **EVANS-KNAUP**: Ik heb al heel veel mooie en rake dingen gehoord over deze motie waarmee ik het zeer eens ben. Wij vinden dat we kinderen die al zo lang in Nederland wonen en hier geworteld zijn eenvoudigweg niet uit moeten zetten. Met het aannemen van deze motie laten wij zien dat wij het woord 'barmhartig' uit ons motto heel serieus nemen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan burgemeester Van der Laan.

Burgemeester **VAN DER LAAN**: Dank aan de raad voor de geserreerde en toch heel indrukwekkende bewoordingen die gekozen zijn bij dit onderwerp. Ik denk dat het goed is om eerst het algemene punt te bespreken en dan het concrete punt van de heer Ivens over het gezin in Noord.

Ik denk dat het gemakkelijk gezegd wordt, maar iedereen in deze raadzaal, collegelid of raadslid, heeft vermoedelijk dezelfde twee zielen in zijn of haar borst, in verschillende mengverhoudingen. Wij willen hier in de gemeenteraad geen Tweede Kamer spelen zoals iemand het zei. We moeten voorzichtig zijn om ons als medewetgever op te stellen over iets waar wij niet over gaan. De andere ziel zegt dat we allemaal soms hartverscheurende dingen zien gebeuren en daar een mening over willen geven. We proberen invloed uit te oefenen op de discussie in het land die we vanuit de grote stad zouden moeten proberen uit te oefenen. Het college bestaat ook uit mensen met diezelfde twee zielen in de borst en trekt hier een conclusie over de motie en over wat u van plan bent om uit te spreken. Wij brengen beide aspecten naar voren en willen het oordeel overlaten aan de raad. De motie verzoekt bij de Tweede Kamer en de minister

aan te dringen op het wettelijke kader. Aandringen zal in dit geval inhouden dat wij de motie graag voor u naar Den Haag sturen en dat wij aanbieden om er meer informatie over te geven. We zullen ons dus niet heel actief opstellen als waren wij de regering, want dat zijn we niet. We zullen de motie echter graag naar Den Haag doorsturen. Ik denk dat dit past bij de mengverhouding van de zielen in het college. Dat staat echter niet ver af van wat ik net in de raad gehoord heb.

Dan de kwestie die de heer Ivens aansnijdt. Het gaat om een gezin in Noord. We moeten een beetje voorzichtig zijn met het geven van details, maar als ik goed geïnformeerd ben, dan zou dit gezin op twee punten niet onder het nieuwe wetsvoorstel vallen. Er is geen sprake van een asielkwestie. Bovendien is het gezin hier vijf jaar en nog geen acht jaar. Dat neemt niet weg dat we ons altijd voor individuele gevallen kunnen inzetten. Voor stadgenoten in dit geval. Ik aarzel een beetje, want ik heb een beetje informatie over het gezin gekregen. Het gezin heeft juist weer een nieuwe aanvraag ingediend, maar we beschikken ook over informatie dat het gezin in principe wel gebruik wil maken van de opvang in de gezinslocatie van het COA. De kwestie zou dus heel genuanceerd kunnen liggen.

Ik denk dat de heer Ivens meer geïnteresseerd is in de vraag of we hulp kunnen bieden en of we bereid zijn om een beroep op de minister te doen in dit concrete geval. Over de hulp hoeft hij zich geen zorgen te maken. Als er kinderen in het geding zijn, dan wordt er hulp verleend. Kinderen moeten altijd een dak boven hun hoofd hebben. Er zijn nog allerlei andere specifieke zaken waarop wij actie ondernemen om kinderen datgene te geven waarop ze krachtens de verdragen recht hebben. Dat wordt ook door Den Haag geaccepteerd. Verder is er de oproep aan de minister in een individueel geval. Ik heb het eerder al in de commissie tegen de heer Ivens gezegd, maar het is misschien goed om het hier nog eens te herhalen. Ik was zelf raadslid ten tijde van de Turkse kleermaker Gümüş. Raad en college gingen toen eensgezind achter de kleermaker staan, met de school en de buurt. Een heleboel mensen hebben Gümüş toen gesteund. Uit Den Haag kwam toen het geluid dat voor sommigen oprecht kan zijn, voor anderen iets minder oprecht kan zijn geweest, dat zullen we nooit weten. Het kwam erop neer dat de kansen van Gümüş op legalisatie eerder zouden zijn verzwakt doordat wij er als raad en als college en als stad en buurt achter gingen staan dan dat zijn kansen zouden zijn vergroot. We zullen nooit weten of dat waar is, maar ik kan mij voorstellen dat niet elke zaak zich goed leent voor publieke acties. We hebben er toen in ieder geval een heel klein trauma aan overgehouden, want we vonden Gümüş een loepzuiver geval. Als we zien hoe later het pardon is geregeld, dan denk ik dat het ook juist was. Ik heb er echter de behoedzaamheid aan overgehouden om niet te makkelijk publieke uitspraken te doen over individuele gevallen.

Dat is een andere discussie dan de raad vanavond voert over het wetsvoorstel. Ik zeg niet dat de heer Ivens dit er niet aan mag verbinden, maar het is wel goed om het onderscheid goed in de gaten te houden. Aangezien het ook nog gaat om een zaak die kwestieus is en waarin ontwikkelingen zijn in de richting van de bereidheid van het gezin om naar de gezinslocatie van het COA te verhuizen, wil ik het daarbij laten. Ik heb toegezegd dat we hulp aan de kinderen zullen geven. In deze openbare discussie laat ik even in het midden in hoeverre we nog oproepen aan de minister zullen doen. Ik hoop dat de heer Ivens en ik contact zullen houden. Dat kan ook via de commissie. Ik wil het daar nu bij laten, zowel om redenen van doelmatigheid als omdat we in individuele gevallen heel erg terughoudend moeten zijn.

Het college zal het oordeel over de motie aan de raad overlaten en we zullen haar met alle soorten van genoegens naar Den Haag sturen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Shahsavari-Jansen.

Mevrouw **SHAHSAVARI-JANSEN**: Volgens mij is er een heel goede en genuanceerde discussie gevoerd. Ik wil nog een keer benadrukken dat het dictum van de motie om een heel goede reden op deze manier geformuleerd is. Er staat dat wij de minister en de Tweede Kamer vragen om tot een wettelijk kader te komen. Ik wil nogmaals benadrukken dat dit niet het initiatiefwetsvoorstel is. In uw reactie verwees u net tweemaal naar het initiatiefvoorstel alsof wij dat aan de regering zouden vragen. Wat mij betreft is dat niet het dictum van de motie. Ik hecht eraan om dat nog eenmaal te benadrukken.

(Mevrouw **VAN VELZEN**: Ik vraag mij af of mevrouw Shahsavari-Jansen kan overwegen dat dit een amendement op het wetsvoorstel kan zijn.)

Zeker. Het gaat mij erom dat de Raad van State een advies heeft gegeven. Daarin is een aantal kritische juridische kanttekeningen geplaatst. Ik denk dat het goed zou zijn als de regering of de initiatiefnemers of wie dan ook die kennis en kunde gebruiken om het wetsvoorstel nog te verbeteren. Ik hoop dat ook aandacht wordt besteed aan het verkorten van procedures om te voorkomen dat er in de toekomst nog schrijnende gevallen bijkomen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Ivens.

De heer **IVENS**: De burgemeester was duidelijk in zijn antwoord. Volgens mij zitten we tamelijk op één lijn, ware het niet dat hij een parallel trekt met de heer Gümüş. Die zaak speelde zich veel meer af in het publieke debat. Dit gezin vraagt gewoon aan deze burgemeester en aan deze raad om hen te steunen. Niet alleen dit gezin, ook de school vraagt het. Als er zulk een klemmend beroep komt uit de naaste omgeving van deze mensen, dan kunnen wij niet, als we een humaan asielbeleid willen, niet thuis geven. Daarom rest mij weinig anders dan om toch deze motie in te dienen waarin een vriendelijk verzoek staat aan de burgemeester om deze familie te steunen zodat zij in Nederland kan blijven en om dat aan minister Leers te laten weten. De burgemeester kan op alle mogelijke manieren een brief schrijven. Het gaat erom dat het gezin zich gesteund weet en dat de vriendjes van deze kinderen ook begrijpen dat zij wat ons betreft gewoon kunnen blijven.

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende motie is ingekomen:

44° Motie van het raadslid Ivens inzake familie Al Nuaimy (Gemeentebld afd. 1, nr. 125).

Besluit:

Verzoekt de burgemeester het verzoek van de familie Al Nuaimy om in Nederland te mogen blijven te ondersteunen en dit te laten weten aan minister Leers.

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Flos.

De heer **FLOS**: Onze fractie wil graag na de beantwoording door de burgemeester en voor de stemming een schorsing van een paar minuten.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan burgemeester Van der Laan.

Burgemeester **VAN DER LAAN**: Ik wil nog even reageren op mevrouw Shahsavari-Jansen. Ik heb net inderdaad even gesproken over het wetsvoorstel, maar ik had u goed gehoord. U doelde op het wetsvoorstel met verwerking van de kritiek van de Raad van State. Ik heb u absoluut niet willen vastpinnen op het wetsvoorstel dat er nu ligt. Het college laat het oordeel aan de raad over omdat wij geen bezwaar daartegen zien met de twee zielen in onze borst die u allemaal ook heeft.

Ik ben bang dat dit iets anders ligt voor de motie van de heer Ivens. Ik wil nadrukkelijk zeggen dat ik zijn inzet voor het gezin uit Noord prijs. Ik wil ook een feit noemen dat ik van de ambtenaren gehoord heb en dat nog niet expliciet genoemd is. De heer Ivens heeft gelijk als hij erop wijst dat de school en de vriendjes het gezin steunen. Ik vond het indrukwekkend om te lezen dat er leges betaald moeten worden van maar liefst 4750 euro die door de school bij elkaar is gebracht. Dat wil zeggen dat de heer Ivens hier geen onzin naar voren heeft gebracht. Het was juist daarom dat ik mij de vergelijking met Gümüş veroorloofde. Het gaat om een serieus geval. En toch, mijnheer Ivens, denk ik dat het college de motie moet ontraden omdat we anders als gemeenteraad gaan praten over een landelijke zaak van de minister in een individueel geval. Dat is wezenlijk iets anders dan de motie die een algemeen beleid voorstelt. Daar hebben de heer Ivens en ik ook geen verschil van mening over. Hij wil die grens wel oversteken en ik wil, om de redenen die ik genoemd heb, die grens niet oversteken. Dat heeft te maken met doelmatigheid. Ik geloof dat we het publieke circus waar we zojuist over gesproken hebben eerder aanwakkeren als we als gemeenteraad dit soort dingen doen. Het heeft ook te maken met het gegeven dat de zaak een aantal feitelijke aspecten kent waarover ik hier niet te veel wil uitweiden omdat ik niet weet in hoeverre zich dat verdraagt met wat het gezin er zelf wel of niet over gemeld wil hebben. Het heeft er ook mee te maken dat wij achter de schermen altijd zullen opkomen voor onze kinderen om hen zo goed mogelijk te helpen, op zijn Amsterdams, maar uiteraard binnen de wet. Ik vind de motie dus net een stap te ver gaan en ontraad haar dus, zij het niet met vreugde.

De **VOORZITTER** schorst de vergadering.

De **VOORZITTER** heropent de vergadering.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Flos.

De heer **FLOS**: Het was een heel nuttige schorsing. We hebben over de motie gepraat en we zijn tot een eensluidend oordeel gekomen over de motie.

De discussie wordt gesloten.

Aan de orde is de stemming over de motie-Van Doorninck, Van Velzen, Shahsavari-Jansen, Ivens en Evans-Knaup (Gemeentebblad afd. 1, nr. 124).

De motie-Van Doorninck, Van Velzen, Shahsavari-Jansen, Ivens en Evans-Knaup (Gemeentebblad afd. 1, nr. 124) wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

De **VOORZITTER** constateert dat de motie-Van Doorninck, Van Velzen, Shahsavari-Jansen, Ivens en Evans-Knaup (Gemeentebblad afd. 1, nr. 124) is aangenomen met de stemmen van Trots, en de raadsleden Flos, Piek, Van 't Wout, Van der Ree en Toonk tegen.

Aan de orde is de stemming over de motie-Ivens (Gemeentebblad afd. 1, nr. 125).

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Van Doorninck voor een stemverklaring.

Mevrouw **VAN DOORNINCK** (stemverklaring): Veel mensen hebben net ongeveer hetzelfde gezegd. Individuele rechten van kinderen moeten structureel worden gewaarborgd omdat we niet willen dat zij in het publieke debat terechtkomen. Dat kan twee kanten op gaan. Mijn angstbeeld van So you think you can stay, maar ook de kant die de burgemeester noemt. Hoe meer publieke aandacht voor een bepaald geval, hoe minder de minister ruimte ziet om daaraan gehoor te geven. Dat is ook het dilemma waar GroenLinks zich met de motie van de SP in bevindt. Wij weten werkelijk niet of wij het betreffende gezin helpen als wij deze motie steunen. Wij hebben heel goed naar de woorden van de burgemeester geluisterd. De burgemeester heeft gezegd dat hij dit gezin in het vizier heeft. De burgemeester heeft gezegd dat hij dit gezin in ieder geval bij zal staan met alle mogelijke soorten van hulp. De burgemeester heeft ook gezegd dat hij publiekelijk er niets over zal zeggen. Dat hebben wij goed begrepen. Wij denken dat de motie van de SP het gevaar in zich bergt – alhoewel ik niet weet of het zo is – dat dit gezin van de regen in de drup komt en dat het uiteindelijk niet krijgt wat het zo graag wil en wat de fractie van GroenLinks het zo ontzettend graag gunt.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Manuel voor een stemverklaring.

De heer **MANUEL** (stemverklaring): D66 leeft heel erg mee met dit gezin. Maar net zoals mevrouw Van Doorninck het zojuist verwoordde, denken wij ook dat we een individueel gezin er niet op deze manier uit moeten lichten. Wij zijn er vast van overtuigd dat onze burgemeester alles doet wat in zijn mogelijkheden ligt om dit gezin te steunen, maar ook andere gezinnen in vergelijkbare situaties te steunen. Daarom zullen wij met pijn in ons hart deze motie niet steunen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Van Velzen voor een stemverklaring.

Mevrouw **VAN VELZEN** (stemverklaring): De fractie van de PvdA heeft dit moeilijke dilemma net ook besproken. Gevoelsmatig willen wij dit gezin graag ondersteunen en laten weten dat ook wij graag willen helpen opdat deze mensen in Amsterdam en in Nederland kunnen blijven. Ook wij vinden echter dat de burgemeester heeft uitgesproken dat hij dit gezin goed in het vizier heeft en dat hij er achter de schermen mee bezig is. Hij heeft dit ook al meerdere keren in de commissie gezegd. Wij hebben daar vertrouwen in. Wij vragen ons af of wij hiermee het gezin echt verder helpen. En ook wij hebben net niet voor niets gezegd dat wij het belangrijk vinden dat we deze kwestie structureel en wettelijk regelen omdat we niet over individuele gevallen willen praten. Ook daarom zal de PvdA-fractie met pijn in het hart tegen de motie stemmen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Ivens.

De heer **IVENS**: Het is jammer dat de meerderheid geen gehoor wil geven aan het verzoek van dit gezin. Ik hoor wel een heleboel warme woorden. Ik hoop dat de burgemeester zich die warme woorden aantrekt zodat ik de motie in kan trekken.

De motie-Ivens (Gemeenteblad afd. 1, nr. 125), ingetrokken zijnde, maakt geen onderwerp van behandeling meer uit.

De **VOORZITTER**: Dit betekent dat we niet meer over deze motie stemmen. Hiermee is deze actualiteit afgerond en zijn we aan het einde van deze vergadering gekomen. Ik wens u wel thuis.

De **VOORZITTER** sluit de vergadering om 22.26 uur.

INDEX

111	Actualiteit van de raadsleden mevrouw Van Doorninck en mevrouw Van Velzen van 7 maart 2012 inzake kinderrechten van vreemdelingen.....	27
124	Motie van de raadsleden Van Doorninck, Van Velzen, Shahsavari-Jansen, Ivens, Evans-Knaup en Manuel inzake kinderrechten van vreemdelingen	29
125	Motie van het raadslid Ivens inzake familie Al Nuaimy	33
126	Motie van de raadsleden Van 't Wout en Shahsavari-Jansen inzake het financieel risico rondom het project De Verbinding.....	8
127	Motie van het raadslid Ivens inzake De Verbinding	14
128	Motie van het raadslid Van der Pligt inzake de rapportage Invulling social return 2011	2
132	Amendement van de raadsleden Evans-Knaup inzake de Verordening tot wijziging van de Verordening ter stimulering van de schone rondvaart.....	25
133	Amendement van de raadsleden Evans-Knaup inzake de Verordening tot wijziging van de Verordening ter stimulering van de schone rondvaart.....	23
66	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 29 november 2011 tot vaststellen van een Verordening tot wijziging van de Subsidieverordening ter stimulering van de schone rondvaart.....	22
98	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders tot kennisnemen van de rapportage uitvoering invulling social return 2011	1
99	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders tot kennisnemen van het onderzoeksrapport van stadsdeel Oost inzake De Verbinding	6